

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ



Nr. 51 (291)

Anul IX
24 decembrie 1960

O bijuterie
din oțel.

(fotoreportajul în
pag. 3-4-5)

ALGERIA NEINFRIŢTA

Pe străzile Algerului, Orléansville-ului curge sânge. Unități ale armatei franceze înhăitate cu elementele ultracoloniști din Algeria săvârșesc asasinat în masă împotriva poporului algerian care-și apără dreptul la viață, la libertate. Opera de „pacificare” întreprinsă de ultracoloniști sub oblăduirea guvernului francez, binevoitor cu puciștii, dar necruțător față de populația algeriană, se soldează cu mii de morți și răniți.

Înfruntând teroarea sîngeroasă a coloniștilor, Algeria luptătoare, încurajată de mișcarea de solidaritate a francezilor cinstiți, de dragostea și de simpatia caldă a popoarelor iubitoare de pace din toată lumea, rezistă cu eroism, demnitate și dîrzenie. Poporul algerian este convins că — așa cum se arată în răspunsul lui N. S. Hrușciiov la telegrama pe care i-a adresat-o Ferhat Abbas, președintele guvernului provizoriu al Republicii Algeria — chiar dacă deasupra Algeriei „nu a răsărit încă soarele libertății și independenței naționale, el va răsări în mod sigur și această zi nu este departe”.



① Alger. Sfidînd asalturile poliției colonialiste, această tînără algeriană flutură plină de curaj drapelul Algeriei libere.

② Și la Paris unitățile de represiune încearcă să frîneze demonstrațiile de solidaritate cu lupta dreaptă a poporului algerian.

③ Pe o stradă din Alger. Iată mijloacele cu care guvernul francez vrea să mențină rușinoasele rînduiri coloniale în Algeria.

④ În șuvoi nestăvilii se revarsă pe străzile Algerului mîile de demonstrații pentru o Algeria independentă, împotriva ucigașilor ultracoloniști.





În această hală, cu pardoseală de mozaic, cu perdele de apă în faţa maşinilor orizontale de forjat, se făuresc inelele rulmenţilor. Calitatea lor depinde în mare măsură de temperatura exactă din cupatoare. De aceea, un controlor de calitate — tov. Constantin Horia — verifică la fiecare câteva minute intensitatea flăcărilor. Şi lucrul acesta — după cum vedeţi — îl face nu cu termometrul, ci cu un aparat care aparent este similar celor pe care le-am văzut la fotoreporterii cinematografici: pirometrul.



BIJUTERIE DIN OŢEL

„Îmbunătăţirea continuă a calităţii producţiei trebuie să constituie preocuparea permanentă a tuturor organelor şi organizaţiilor de partid, a conducerii ministerelor şi întreprinderilor, a tuturor inginerilor, tehnicienilor şi maeştrilor, care trebuie să muncească cu pricepere şi pasiune pentru a obţine produse de înaltă calitate”.

Din Expunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 31 octombrie — 1 noiembrie 1960

Fotoreportaj de F. URSEANU (text) şi Aurel MIHAILOPOL (fotografiile)

Primul rulment românesc s-a născut în urmă cu unsprezece ani. „Pruncul” văzuse lumina zilei într-o frumoasă dimineaţă de primăvară, la poalele Timpei — în aceeaşi uzină în care s-au născut şi primele autocamioane româneşti. După cum se constată azi, rulmentul a avut la naştere „ursitoare” excelente: de atunci şi pînă acum, metalurgişti din Braşov l-au multiplicat în milioane de exemplare. La acestea puteţi adăuga fără grijă alte multe milioane de rulmenţi, fabricaţi ulterior dincoace de Carpaţi, de către metalurgişti din Birlad.

În ziua naşterii primului rul-

ment românesc, câteva monopoluri apusene, în frunte cu un mare concurenţier suedez — faimosul S.K.F. — au suferit un afront: din acea frumoasă zi din primăvara anului 1949, ele au pierdut din mână monopolul rulmenţilor pe încă un perimetru al globului.

În ciuda tuturor secretelor de fabricaţie păstrate în seifurile uzinelor capitaliste, iată-ne fabricînd — sprijiniţi frăţeşte de tehnica avansată a specialiştilor sovietici — rulmenţi necesari tractoarelor româneşti, autocamioanelor, electromotoarelor, utilajului petrolier — într-un cuvînt rulmenţi pentru toate utilajele mai

mici sau mai mari care lunecă sau pendulează pe atît de preţioasele bile de oţel. Iar secţia în care s-a născut în 1949 primul rulment românesc a devenit acum — în 1960 — o mare şi modernă întreprindere: fabrica „Rulmentul”.

Zilele acestea am fost oaspeţii uzinei. Invitaţia sosită redacţiei suna ca o erupţie de mîndrie: „Veniţi să vedeţi ce am realizat!”

★

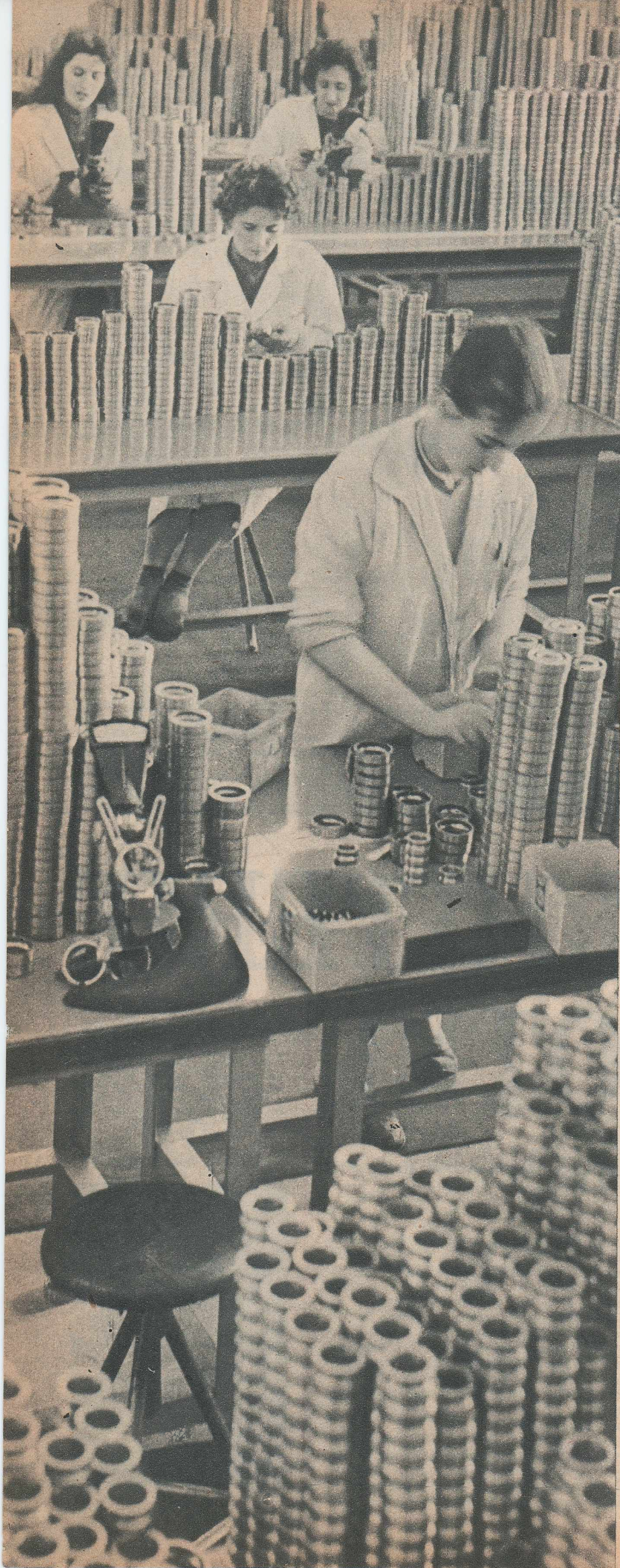
În marile hale ale „Rulmentului” toată lumea poartă halate albe: ca medicii, ca farmaciştii. Pe jos, covoare de cauciuc; pe tavane, sute şi sute de lumini fluorescente.

COPERTA NOASTRĂ

Producem rulmenţi, milioane de rulmenţi. Iar fiecare piesă trebuie să fie o bijuterie din oţel! Prezentarea „bijuteriei” o face, în fotografia noastră, comunistă Silvia Druică, muncitoare la „Rulmentul” din Braşov.

Fotografie de Aurel MIHAILOPOL





E atita lumină aici încît și noaptea, chiar dacă te afli la 50 de metri de hală, poți citi ziarul. E vorba oare numai de condițiile excelente de muncă pe care le necesită colectivul? Mănușile, halatele immaculate, neonul contribuie direct la calitatea produselor. „Vrem să dăm rulmenți la nivelul produselor mondiale? În acest caz trebuie să facem din fiecare bilă de oțel, din fiecare inel, din fiecare carcasă o mică bijuterie; să le lucrăm cu gingășie, să le ferim de eventuale coroziuni, de oxidări, de tot ce le-ar putea atinge calitatea”. Așa ne explică tovarășul Dumitru Pura, directorul acestei mari fabrici, măsurile excepționale — multe luate din inițiativa colectivului — necesare unei fabrici în care materia primă, respectiv oțelul, capătă simbolul aurului, al platinei.

★

Rulmentul nu se lucrează numai cu mănuși — ci și cu sufletul. Așa se explică cele 903 propuneri de inovații, din care multe au adus îmbunătățirea calității rulmenților și totodată economii antecalculat de 19 milioane lei. Așa se explică productivitatea muncii pe fiecare muncitor; saltul în această direcție este uriaș: în proporție cu anul 1950, este de cinci ori mai mare. Așa se explică de ce prețul de cost al produselor s-a redus numai în cinci ani cu 73,4 la sută. Așa se explică faptul că harnicii și entuziaștii muncitori de aici, care la începutul acestui an s-au angajat să livreze pînă la 31 decembrie un număr de 17.000 rulmenți peste plan, au livrat nu în douăsprezece luni ci în nouă luni 31.000, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului numărul rulmenților produși de ei peste plan să se ridice la 40.000. Așa se explică...

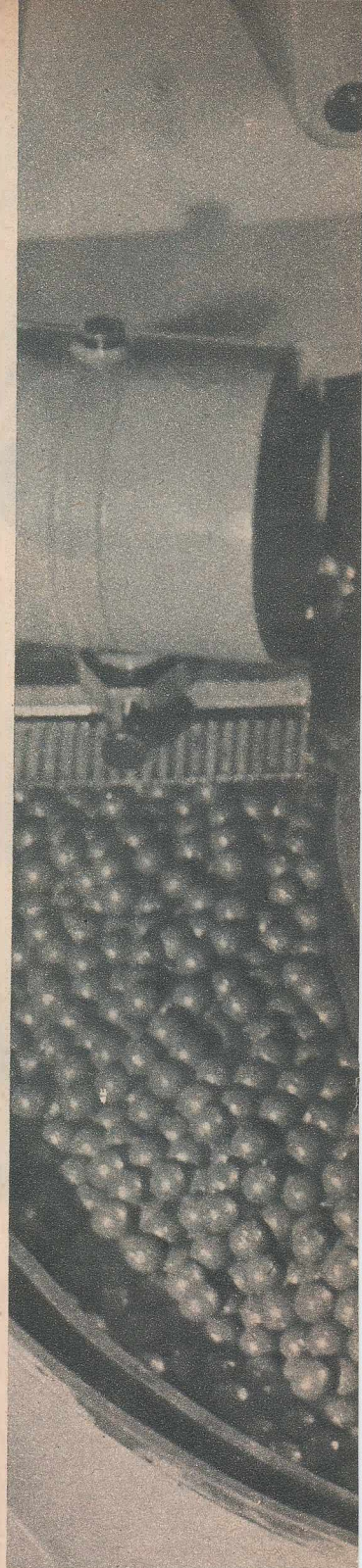
La tot acest salt uriaș a fost permanent prezent sprijinul comitetului de partid și inițiativele continue născute în întrecerea socialistă.

★

Tehnica nouă intră la „Rulmentul” prin ușa din față. Milioanele de bile — elementul de bază al rulmentului — de la cele mai mici, care-s de dimensiunea unui bob de icre de Manciușia, și pînă la cele de mărimea unei portocale, sînt fabricate cu mașini de înaltă tehnicitate. Pentru că toate trebuie să fie perfect egale, perfect realizate, cu duritatea și parametrii ceruți de normele tehnicii mondiale. Toate acestea sînt executate aici în cele mai multe cazuri cu mașini semiautomate, în care intervenția omului se limitează la control. Prima linie automată? Ea intră în funcțiune în secția de strunjire a inelelor pentru rulmenți. Simplu: instalația respectivă execută exact ce-ar face șapte strunguri universale înșirate la rînd și conduse de șapte oameni.

Deasupra tuturor stă însă controlul calității. O mie de ochi, sub puternice reflectoare, controlează de zece ori orice rulment, orice mică sau mare „bijuterie” care ia drumul uzinelor. Fie că e vorba ca ea să folosească turațiilor perfecte ale unei simple biciclete, fie unui nou tractor, unui nou autocamion sau oricărei alte mașini din cele o mie și una de utilaje și agregate care nu se pot lipsi de ceea ce se cheamă rulment.

Secția de asamblare. Aici se nasc anual milioane de rulmenți.



Calitatea bilelor depinde și de perfectă lor prelucrare. Operația este realizată la o mașină automată românească, de reglorul I. Ceapă.

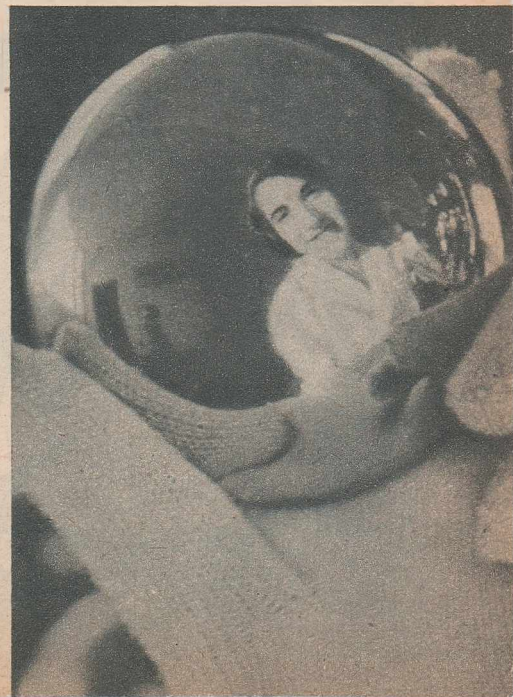
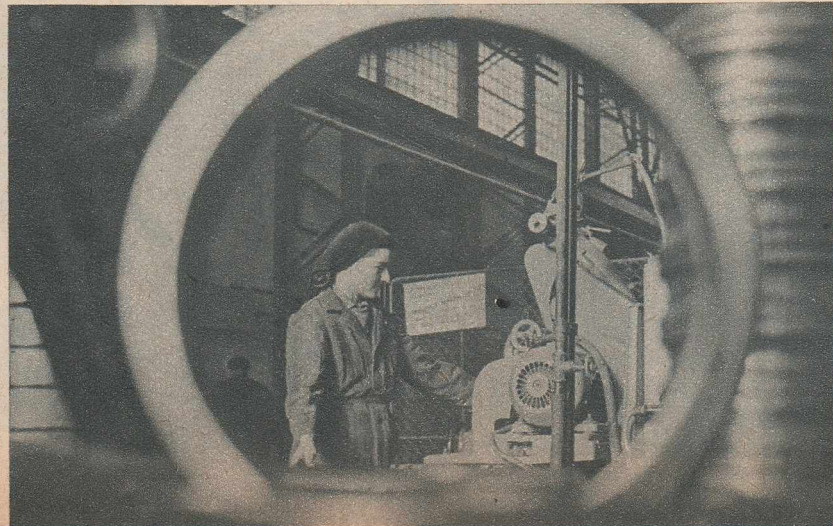




despre calitate. În fotografie, alegerea" asupra calității o tovarășul Ion Gheorghe, star al organizației U. T. M. pe sector.

Vă prezentăm pe una din frun- tașele în muncă din secția rul- menți mari; tovarăsa Aurica Onofrei. Ea lucrează la o mașină automată de rectificare.

Fiecare rulment, înainte de a părăsi fabrica, e atît de lucios încît poate ține, foarte bine, și loc de ... oglindă.





Da, domnule general. Acest om a fost ucis pentru că voia să fie liber!

In Piața Bălcescu din București se află o hartă imensă. Nume de țări, cifre, culori și becuri luminoase scot în relief o anume stare de lucruri din Africa și America Latină: țară care și-a câștigat independența; țară care geme încă sub jugul colonialismului; țară sub tutelă...

Când treci prin fața hărții îți revine un vechi reflex, neînhibat încă de eforturile „umanitariste“ ale generalilor de tip N.A.T.O. Anume, îți vine poftă să scoți din sertarul amintirilor stegulețele. Stegulețele acelea pe care, în anii războiului, cu sufletul la gură, plin de speranțe, le înfigeai pe hartă, marcând prăbușirea fronturilor hi-

tieriste, urmărind cu mirigurare grandioasă ofensivă a forțelor lumii.

Mina parcă se mișcă singură, punctînd acum noi poziții cucerite de forțele libertății. Ghana... Guineea... Togo. Și, la un moment dat, stegulețul marchează acel punct al frontului unde se desfășoară acum o luptă între viață și moarte: CONGO.

Cei mulți nici nu știau prea multe despre Congo. Filatelicii îl cunosc vag, după timbrele care reprezintă niște capete încoronate belgiene sau maimuțe cățărte în cocotieri. Dar iată că dintr-o dată, privirile lumii s-au îndreptat spre Congo. Și lumea a citit pe placarda purtată de un negru la o demonstrație: „Jos colonialismul! Vrem independență!“

(Se spune că dintr-o limbă înveți mai întâi cuvintele cele mai uzuale: mi-e foame, mi-e sete, urăsc, iubesc. Regula veche s-a schimbat. Habar n-aveai de limba care se vorbește

LIBERTATE



în Cuba și dintr-o dată te-ai pomenit descifrind o lozincă pe un zid din Cuba: „Venceremos!” — vom învinge. Poate că astfel capătă adevărata lor semnificație și pîinea, și apa, și ura, și dragostea).

Se schimbă și imaginea pitorescului congolez, care nu mai este reprezentat de chipul unui băstinaș ținînd în mîni o nucă de cocos, ci de patriotul congolez purtînd o grenadă sau mînuind mitraliera.

Apoi faci cunoștință cu un prim-ministru negru, nu prin cine știe ce decret războinic, ci printr-o poezie:

„Negrul — un om?... Desigur.
Dar te-au făcut să uiți aceasta.
Te-au învățat să murmuri, precum
ploaia
pe tamburina frunzelor, litanii
necunoscute,
în ritmurile lor durerea să-ți
cuprinzi”.

Semnat: PATRICE LUMUMBA

Prin luptă și-a smuls Congoul

independența (30 iunie 1960). Și din toate colțurile lumii, o mîna caldă se întinse spre fratele negru îndepărtat.

Dar în aceeași zi, a proclamării independenței, alte mîni, mîni murdare, negre, ale „albilor” din cartierele generale ale N.A.T.O., S.E.A.T.O., C.E.N.T.O., mîni înmănușate ale miliardarilor din Wall Street, din City, se întind spre tinăra țară care luptă pentru consolidarea cuceririlor ei.

Se aruncă milioane de dolari pentru mobilizarea mercenarilor, în speranța că ei vor asigura menținerea privilegiilor colonialiste. Belgienii care au fost izgoniți se întorc încurajați de S.U.A. și de anumite cercuri ale O.N.U., fiind de astă dată în cîrdășie cu foștii lor concurenți pe piața mondială și lansînd noua formulă a colonialismului: *colonialismul colectiv*. Și, de luni de zile, pe ascuns sau fățiș, ilegal sau prin obținerea vizei de



...Cu
binecuvîntarea
domnului
Hammarskjöld

legalitate pentru ilegalitatea lor, colonialiștii și neocolonialiștii în-singerează această țară...

„Ajutorul economic” american pentru țările slab dezvoltate intră în acțiune. Se aruncă alte milioane de dolari pentru ca să poată fi cumpărați Kasavubu, cîțiva deputați adepți ai lui Lumumba, alți dolari pentru ca rebelul Mobutu să-și poată plăti mercenarii, iar mario-neta belgienilor, Chombe, să-și poată continua opera de învrăjbire a triburilor. Congolezii aparținînd celor șase mii de triburi, cîte există în Congo, n-au putut să se bucure de libertatea și independența recent cucerite cu atîta luptă și sacrificii. Cu ajutorul banilor americani și a intervenției deschise a colonialiștilor belgieni, reîntorși să împartă cu americanii opera de „civilizare” a Congoului, cu binecuvîntarea secretarului general al O.N.U. Hammarskjöld, huliganii și mer-

FURATA



„Tragedia congoleză se desfășoară în văzul întregii lumi. Este incontestabil că actualele evenimente din Congo reprezintă nu sîrșitul, ci începutul unei lupte dirze, în care se va ține seama de experiența dobîndită de popoare.

Evenimentele din Congo arată în primul rînd că colonialiștii nu dau nimic de bună voie. Fiecare concesie este smulsă de popoare cu forța, fiecare pas spre libertate se cucerește prin luptă”.

„Colonialiștii trebuie să înțeleagă adevărul că acum nu sîntem în secolul al XIX-lea și că nici o expediție colonială, nici o crimă de genul acelor care se săvîrșesc în Republica Congo nu va rămîne nepedepsită și că la fiecare lovitură îndreptată împotriva libertății popoarelor, popoarele lumii vor răspunde prin contralovituri multiple”.

(Din Declarația guvernului sovietic cu privire la situația din Congo)

Plătii cu dolari, mercenarii lui Chombe se răfulesc cu poporul.



«Poftiți, vă rog! Neocolonialismul vă oferă „civilizația“ mașinii! Ce mai vreți?»



Libertate în cătușe — față ce le oferă congolezilor colonialismul de ieri și de azi.

cenarii lui Mobutu și Unombe răfuiesc cu poporul congolez. N-au apucat să se stingă ecouri cîntecelor de bucurie din iunie iată că pe străzi au răsunat împu cături; strigătele de durere ale m melor și sîngele au inundat străzi orașelor. Au reapărut zeci de lagăr iar sîrma ghimpată sfișie trup tinerei țări. Cu ajutorul dolarilor și abuzînd de firma O.N.U., ne colonialiștii au creat un haos gen ral, cu intenția vădită de a smul Congoului independența abia c cerită. Insolența marionetei M butu a atins apogeul o dată arestarea și maltratarea bestială primului ministru al guvernului gal al Congoului, Patrice Lumumb Congo plătește cu sînge libert tea sa. Dar Congo luptă, Con trăiește. Iar flacăra luptei nu stinge pentru că, așa cum spu poetul african Bernard D'Aidi

„Străvechea Africă
în vîietul veacului
s-a trezit!”

Dimos REND

... Au reapărut zeci de lagăre...



ALEXANDRU SAHIA

în Sărindar^{*}



de I. PELTZ

rilor celor mai cunoscuți nu depășeau, la prima ediție, 4.000 de exemplare.

— Sămînța a căzut pe pământ prielnic — mi-a spus el — ceea ce dovedește că publicul nostru, poporul nostru e dornic să cunoască adevărul despre Uniunea Sovietică.

Într-adevăr, lucrarea a stîrnit un interes deosebit în straturile adînci, populare. Muncitorii și tineretul — cel școlar ca și cel universitar — au luat act de o realitate din toate punctele de vedere măreață: realitatea sovietică.

De cite ori n-au bătut la ușa odăiței lui de redacție băieții de liceu și studenții dornici să afle cît mai multe despre ceea ce a văzut el în Uniune! Și de cite ori n-a întîrziat cu ei ceasuri de noapte în depănarea amintirilor sale atît de vii!

Veneau la el, îndeosebi, lucrători din tipografia ziarelor de pe vremuri „Adevărul” și „Dimineata” — ca și muncitori de pe la diferite fabrici. I se aduceau la cunoștință abuzurile patronilor, călcarea în picioare chiar a unor legi burgheze (legi menite să arunce praf în ochii naivilor și pentru uzul extern), anomaliiile, rapacitatea capitaliștilor. El nota comunicările și, la rubrica pe care o redacta, se străduia, în condițiile timpului și ale societății burghezo-moșierești, să ia poziție împotriva ororilor, să determine curmarea lor.

Plin de dinamism, ca orice luptător devotat ideii de progres, Alexandru Sahia era adesea cu un picior în București și cu altul în cine știe ce colț de țară, sfătuiindu-se cu muncitorii și cu intelectualii progresiști, luînd parte la acțiuni din cele mai importante.

— Mi-au plăcut de mic copil călătoriile — îmi spunea. Firește, călătoream adesea în țara visurilor. Azi îmi dau seama că visurile se pot înlăptui. Iată, visam orînduirea socialistă, și în Uniunea Sovietică visul acesta a fost înlăptuit. Iar călătoria mea acolo mi-a întărit convingerea că toate popoarele vor lua pildă de la sovietici. Toate!

Și privindu-mă în ochi cu acea privire în același timp blîndă și pătrunzătoare, a adăugat:

— Și noi ne vom elibera, fii sigur!

Era întristat de o anumită faună a Sărindarului: de unii

reporteri de pe atunci, străini cu desăvîrșire de frîmîntările multîmii, străini de zilele *facerii*, căci sub înfrîmîntarea Marii Revoluții din Octombrie, și proletariatul nostru se pregătea să-și lepede lanțurile.

Unii reporteri aveau atunci în presă roluri pe cît de importante pe atît de nemeritate, și lui Alexandru Sahia îi plăcea să mă audă „pic-tînd” tipurile acelea de ariști ridicoli și dezgustători.

Existența aceluși soi de ziaristi a fost posibilă numai și numai în condițiile societății de ieri, în care între cetățeni și autorități se interpuneau cerberii, păzitorii „întrărilor”. Oamenii nu puteau parveni la cei puși acolo ca să-i servească, erau nevoiți să apeleze la intermediari — prin urmare: la deputați, la senatori, la avocați cu trecere, la reporteri.

Într-o zi l-am întîlnit pe Sahia în redacția ziarului „Facla”.

— Am citit o carte excepțională — mi-a spus — o carte cu adevărat mare: *Bursucii*, de Leonid Leonov. Am să traduc ceva din ea și am să public un fragment.

— De ce n-o traduci în întregime?

— Am să încerc.

Sahia a publicat un capitol sau două din „Bursucii”.

Țin minte că la „Capșa” un fel de histrion eșuat în presa de extremă dreaptă — o ploșniță pe cît de pretențioasă pe atît de nulă, un oarecare Pantazescu sau așa ceva — îi imputa lui Sahia tendința de a „mistifica” pe cititorii noștri cu privire la stările din Uniunea Sovietică — îndeosebi cu privire la literatura cea nouă, de după Marea Revoluție din Octombrie.

— Dă-mi un Tolstoi sovietic — se răfoia gogoșă umflată, preară la statură ca și la minte — dă-mi-l și-l înghit!

Sahia zîmbea.

— Mă, caraghiosule — i-a răspuns el fără a ridica tonul — în cîteva sute de ani vechea Rusie a dat cîtiva mari scriitori; Uniunea Sovietică, luptînd cu dușmanii îndrîjiți din afară și dinăuntru, a dat numai în cîtiva ani o serie de luferi ai scrisului: Șolohov, Gorki, Esenin, Maiakovski, Leonov, Fedin...

Numai în cîtiva ani! Un Tolstoi? Ai auzit de Șolohov?

— Nul! — a răspuns cu năduf viermele pantazesc.

— Dar de Esenin?

— Nu!

— De Ehrenburg?

— Nici!

— Nici de Maiakovski?

— Nici!

— Atunci ai dreptate să te burzuluiești: numai ignoranții și otrăviții se pot exprima aidoma ție! Boala ta n-are leac!

Și, adresîndu-se unui prieten:

— Hai! Am nevoie de puțin aer curat. Prostia a infectat atmosfera!

Și-apoi, cu tristețe în glas:

— Uite, pantazestii ăștia fac jocul celei mai negre reacțiuni. Și răi, și proști, și ignoranți. Și-au pus o perdea pe ochi, să nu vadă nimic din ce se petrece în lume. Și ceea ce e mai grav e că vor să pună o asemenea perdea și pe ochii altora — ai naivilor. Hotărît, trebuie, prin toate mijloacele, să luminăm publicul.

Într-o seară ne-am întîlnit în casa lui E. Lovinescu. Simțeam că venise cu un manuscris (tirziu mi-a confirmat că avea la el nuvela „Somaj fără rasă”, pe care intenționa s-o citească).

Am ascultat un act dintr-o piesă a lui Camil Petrescu. Apoi cîțiva tineri au recitat versuri.

L-am întrebat pe Sahia:

— Nu citești?

El a șovăit. Apoi mi-a răspuns:

— Nu, nu e ambianța care îmi convine.

Altă dată mi-a evocat timpul (foarte scurt) pe care l-a petrecut la mănăstire.

— Căutam ceva: căutam drumul pe care trebuia să merg — îmi mărturisii el. Mănăstirea, călugăria nu mi l-au arătat.

— Precum nu i l-au arătat nici lui Argehezi — am observat eu.

— Nici lui Gala Galaction — mi-a replicat el — biserică nu i-a satisfăcut setea de adevăr, de dreptate.

— Și Damian Stănoiu — am adăugat eu — a plecat dezamăgit din mănăstire.

— A avut și de ce! — a precizat Sahia.

— Da, a avut de ce. În toate cazurile acestea biserică a pierdut cite un cleric — iar literatura s-a îmbogățit cu cite un scriitor!

Apoi mi-a spus cum între zidurile chiliei, noapte de noapte, a ostenit asupra cărților lui care — ele — i-au relevat rostul său în viață,

rațiunea sa de a fi. A ieșit din mănăstire convins că numai prin eliberarea omului, prin suprimarea definitivă a exploatații la care era supusă clasa muncitoare, numai prin instaurarea societății socialiste se poate pune capăt nedreptăților, abuzurilor, contradicțiilor de tot felul, se poate zidi o lume fără asupriți și fără asupritori.

Pretutindeni unde avea prilejul, făcea operă de propagandă revoluționară: printre colegii de presă, printre lucrătorii fabricilor din țară, printre școlari și studenți.

A înfruntat pe zbirii din armată care l-au terorizat în timpul stagiului său militar și, în ciuda terorii exercitate de stăpînire, a cîștigat multe inimi ostășești. Flăcăii orașelor și satelor, fiii robilor, îl ascultau și se dumireau asupra rostului lor în lume. Degeaba l-au surghiunit slugile cîrmuirii burgheze, cuvîntul lui Sahia, aidoma semînței bune, cum îi plăcea să observe, prindea în terenul prielnic al sufletului muncitorului și țaranului. Și-a cîștigat simpatii, prietenii printre acești tineri ai orașelor și satelor noastre.

Această muncă de propagandă revoluționară nu l-a împiedicat să dea pagini de proză puternică și să militeze fără întrerupere în presă.

Nuvelele sale, dintre care ar fi de ajuns să ne amintim de „Uzina vie”, „Execuția din primăvară”, „Moartea tînarului cu termen redus”, „Ploaia de iulie” și „Pe cîmpia de singe a Mărășestilor” spre a ne da seama de valoarea și estetică, și etică, și mobilizatoare, și demasca-toare a monstruozițării vechii societăți capitaliste, l-au așezat printre prozatorii noștri de calitate. Paginile operei sale freamătă de adevăr.

Sînt pagini care nu se mulțumesc să desfete pe cititor. Ele îl îndeamnă la luptă pentru o lume dreaptă — lumea socialistă, fără moșieri, fără fabricanți, fără asupritori.

Anii care trec voalează de obicei figurile oamenilor pe care i-ai cunoscut. Nu, însă, pe ale tuturor.

Alexandru Sahia — cel întîlnit în Sărindarul de odinioară — trăiește puternic în amintirea celor ce l-au cunoscut.

^{*}) Din volumul de amintiri literare intitulat „Cum i-am cunoscut”, în pregătire la E.S.P.L.A.

Era o zi de iarnă întunecată în acel București coplesit de ger, și oamenii goneau, urmăriți parcă de năluți, pe ulițele orașului trist.

În strada Sărindar (azi strada Constantin Mille), pe unde se aflau pe vremuri redacțiile mai tuturor ziarelor, l-am întîlnit pe Alexandru Sahia. Să fie, de atunci, pe puțin un pătrar de veac (cu doi sau trei ani înainte îl cunoscusem pe scriitor în redacția revistei „Vremea”, la care colabora).

În pofida frigului, a lipsurilor care îl siciau, a greutăților pe care le întîmpina la tot pasul, Alexandru Sahia zîmbea. Fața lui frumoasă de înăr intelectual se luminea parcă în acea dimineată de decembrie.

— Am fost acolo! — mi-a spus. Am fost și am văzut Țara Sovietelor.

Apoi, într-un elan crescînd: — Și am să scriu despre cea dintîi patrie a socialismului. Regimul ăsta, al burgheziei, nu îngăduie lumii să afle despre ce s-a înlăptuit acolo. Dar lumea noastră are dreptul să afle în ce fel se clădește o societate nouă, societatea socialistă!

Alexandru Sahia s-a ținut de cuvînt. A scris și a izbutit să facă să apară cartea: „U.R.S.S. — azi”.

Tot ce văzuse, tot ce auzise a însemnat în diferite caiețele pe care le purta cu sine. Ochiul lui ager a înregistrat mărețele aspecte ale lumii socialiste și urechea lui, avidă să afle cît mai multe despre înlăptuirile izbutite, le-a reținut și le-a convertit în pagini de reporter talentat.

Mai tirziu, după apariția cărții, întîlnindu-ne la „Café de la Paix” din Calea Victoriei, Sahia mi-a spus:

— Nici nu-ți poți închipui în ce condiții grele am tipărit cartea. M-a ajutat librăria „Ion Creangă” și am scos 5.000 de volume.

Pentru cititorul zilelor noastre această cifră nu e senzațională. Dar acum un sfert de veac cărțile scriito-

ÎN EDITURI: O RECOLTĂ BOGATĂ

A intrat în tradiție ca sfârșitul fiecărui an și începutul anului nou să ofere cititorilor o recoltă literară pe cât de bogată pe atât de proaspătă. Pentru a cunoaște activitatea această editorială, am pus câteva întrebări conducătorilor editurilor E.S.P.L.A. și Tineretului, respectiv directorilor lor, doi dintre poeții noștri de frunte: Ion Bănuță și Eugen Frunză.

De data aceasta ne-am adresat intervievaților mai puțin în calitate lor de poeți și mai mult ca editori.

De vorbă cu Ion Bănuță, director al E.S.P.L.A.

Așadar, ne aflăm în biroul de lucru al directorului E.S.P.L.A. — Din șiragul de bucurii care, prin grija partidului, împodobesc viața nouă a poporului nostru — ne-a spus tovarășul Ion Bănuță — bucuria lecturii nu e cea mai mică. Înțeleg prin „bucuria lecturii“ plăcerea de a citi cu folos o carte bună, care să facă cinste cui a scris-o, și frumoasă, care să facă cinste cui a tipărit-o. Din acest punct de vedere, recolta e bogată, într-adevăr.

— Vă rugăm să vorbiți în primul rând despre lucrările cele mai noi ale scriitorilor noștri contemporani.

— Cu plăcere. Sub titlurile „Clopote și struguri“, „Printre stele“ și „Carul de foc“, care sînt primele trei volume ale noului ciclu generic intitulat „Descult“, cititorul va găsi, în împrejurări noi, lumea pe care Zaharia Stancu i-a făcut-o în linii mari cunoscută, prin romanele închinată societății românești din ultima jumătate de veac. Eusebiu Camilar și-a depănat din nou, spre desfătarea cititorului, în „Nopți udeștene“, darul de povestitor cu vorba domoală dar cu elanul intact al tinereții inimii, iar Lucia Demetrius, în „Nunta Ilonei“, a fixat, cu înțelegere și umor, împrejurări diverse ale vieții noi din țara noastră.

În „Gablonz — magazin univer-

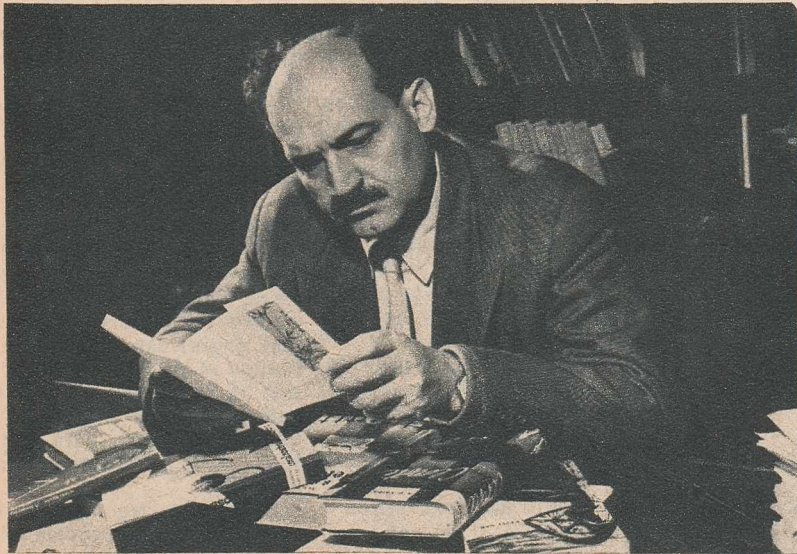
Dintre operele scrise în limba maghiară, semnalăm îndeosebi masivul și puternic roman al lui Kovács György „Tezaurul Kristofilor“ (2 volume).

Din moștenirea noastră literară va vedea în curînd lumina tiparului o ediție bibliofilă, într-un singur volum, a poeziilor lui Coșbuc, tipărită pe hîrtie subțire (în continuarea seriei începute cu Eminescu și Argezi).

— Vreți să ne relațiați și câteva din proiectele editurii pe anul 1961?

— Presa literară a dezbătut cu mult mai viu în ultima vreme, problema — esențială pentru reușita artistică a oricărei lucrări — legăturii scriitorului cu viața. Fără îndoială că scriitorii sînt pătrunși de însemnătatea contactului direct și intim cu realitatea. Așa se explică de ce pe șantierul literar sînt numeroase romane, nuvele, schițe, poeme cu tematică inspirată din actualitate, datorate lui Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Demostene Botez, Radu Boureanu, Cicerone Theodorescu, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș, Veronica Porumbacu, Marin Preda, Eugen Barbu, Radu Tudoran, N. Deleanu, Ion Vlasiu, Petre Sălcudeanu, N. Țic etc.

Anul literar 1961 anunță o recoltă bogată în toate genurile: proză, versuri, critică și istorie literară. Este



sal“ de Ury Benador, se reflectă aspecte importante ale frământărilor sociale din țara noastră în primele decenii ale sec. al XX-lea. Prin „Cordovani“, Ion Lăncrăjan se face cunoscut publicului cititor sub aspectul de romancier viguros al transformării socialiste a satului românesc.

anul în care vom sărbători a 40-a aniversare a partidului nostru și munca șantierului nostru literar se desfășoară sub semnul acesta. Legați de popor, scriitorii din toate generațiile au datorita nobilă de a înfățișa într-un mod convingător elanul construcției socialiste în patria noastră.

De vorbă cu Eugen Frunză, director al Editurii Tineretului

Poetul Eugen Frunză ne întâmpină cu amabilitate în cabinetul său de lucru de la Editura Tineretului. Pe birou zăresc o sumedenie de planuri și câteva din ultimele apariții editoriale. Le dă deoparte și ne spune zîmbind:

— Așa-i întotdeauna la sfârșit de an. Muncă multă, mai multă ca oricînd. Vedeți, acesta e planul nostru editorial. În paginile lui sînt trecute viitoarele cărți așteptate de cititori.

— Am început să auzim în ușă bătăile lui Moș Gerilă. Cititorii se

Titus Popovici. Așteptăm cu nerădare și manuscrisele noilor cărți aflate în lucru, ale lui: Marin Preda — „Ocotitorul“; Franci Munteanu — „Născut în Europa“; Teodor Mazilu — „Prietenul meu și alții. La începutul anului 1961 vor apare noile romane ale Lucii Demetrius („Primăvara pe Tîrnave“) și Laurențiu Fulga („Steaua bunei speranțe“).

— Am dori să informați pe cititorii „Flacării“ despre noile inițiative ale editurii în domeniul răpindirii cărții.

— Cărți diverse, într-o înu-



întrebă ce daruri vor găsi la sfârșitul acestui an în „sacul“ editurii?

— Zilele acestea, pînă la încheierea anului 1960, sînt bogate în noi apariții de cărți. Amintesc „Poeziile de dragoste“ ale lui Mihai Beniuc, un roman istoric al lui Teodorescu-Braniște, romanul închinat bravilor noștri metalurgiști — „Oșelul“ — de Constantin Chiriță, romanul „Ieșirea din apocalips“ de Al. Ivan Ghilia. Vor stîrni interesul cititorilor tineri cartea lui Eusebiu Camilar „Povestiri istorice“, ca și romanele „Ecaterina Varga“ de Vlaicu Birna și „Tudor Vladimirescu“ de Paul Constant. Cu prima sa carte, un interesant roman despre viața pescarilor, apare Ion Ruse.

— Probabil că în redacțiile editurii au sosit noi oferte și manuscrise ale scriitorilor noștri...

— Deși planul editorial nu-i încă definitivat, există numeroase proiecte într-un stadiu avansat. Vom tipări de pildă poeziile lui Marcel Breslașu, Victor Eftimiu, Otilia Cazimir, Alfred Margul Sperber, Nina Cassian, Tiberiu Uțan ș.a.

— Dar proză?

— Acțiunea romanului său „Bărgănan“, în noi condiții sociale, va fi continuată de V. Em. Galan în volumul al III-lea. Într-o ipostază nouă îl vom găsi pe Andrei Sabin în volumul al II-lea al romanului „Străinul“, pe care-l pregătește

îngrijită, care să placă celor mai variate categorii de cititori, acest este unul din obiectivele noastre

În afara lucrărilor de beletristică și popularizare, apar în ultimă vreme colecții care se bucură de succes printre tinerii cititori. Aș vrea să amintesc colecțiile „Oameni de seamă“, „Patria noastră“, „Cute zătorii“, „În jurul lumii“, „Știința învinge“ etc.

Dar pentru că unul din sectoarele principale ale activității noastre se preocupă de literatură pentru copii aș vrea — chiar neîntrebat — să subliniez nu numai existența, ci și dezvoltarea sa în viitor. Vor fi tipărite mai multe cărți în comparație cu anii trecuți, mai cu seamă pentru copiii preșcolari. Celor mai tineri dintre cititorii noștri le putem anunța de pe acum apariția unor cărți semnate de Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Maria Banuș, Otilia Cazimir, Demostene Botez, Cicerone Theodorescu, Octav Pănuț, Viorica Huber și încă mulți alții. Bineînțeles că vom continua publicarea operelor clasicele noastre și universale destinate copiilor și tineretului, precum și lucrări în limbile minorităților naționale.

Cu ce aș putea încheia? Poate cu o urare. Sănătate și succes tuturor cititorilor și satisfacții cât mai mari tuturor creatorilor de cărți!

... **T** otul pornise de la pește. La început tînăra nu dăduse nici o atenție fenomenelor de veziculație, dar acestea repetîndu-se mereu și-a îndreptat atenția spre alimentație. „De cîte ori mînînc pește, îmi apar bășicuțe pe piele...” — se plîngea dînsa. Ajunsese ca numai la vederea unui pește să-i apară simptome de veziculație. Și iată că, în locul unor medicamente, i s-a indicat un tratament psihoterapic... După cîteva ședințe de hipnoză, alergia a dispărut.

Iată un caz, printre altele, în care hipnoza și-a dovedit eficiența ca metodă terapeutică. Pentru unii însă această metodă a devenit, în mod greșit, un panaceu universal.

Care este de fapt adevărul?

Încă din antichitate, cristalele cu apele lor fascinante, oglinzile rotite prin globuri de sticlă, au provocat somnul hipnotic; dar cei care practicau astfel de exhibiții le înconjurau cu un văl de mister, dîndu-le o explicație mistică. Medicina se afla de-abia la începuturile sale. Se mai credea cu tărie că sufletul omului se află în inimă sau în diafragmă și că arterele sînt umplute cu aer! Înfruntînd legile sacre și blasfemia, Herofilos, un medic de la Muzeul din Alexandria, îndrăznește să afirme un adevăr extraordinar pentru vremurile acelea: că organul gîndirii este creierul — și nu inima! Totuși somnul hipnotic rămîne învăluit în mister pentru multe veacuri încă.

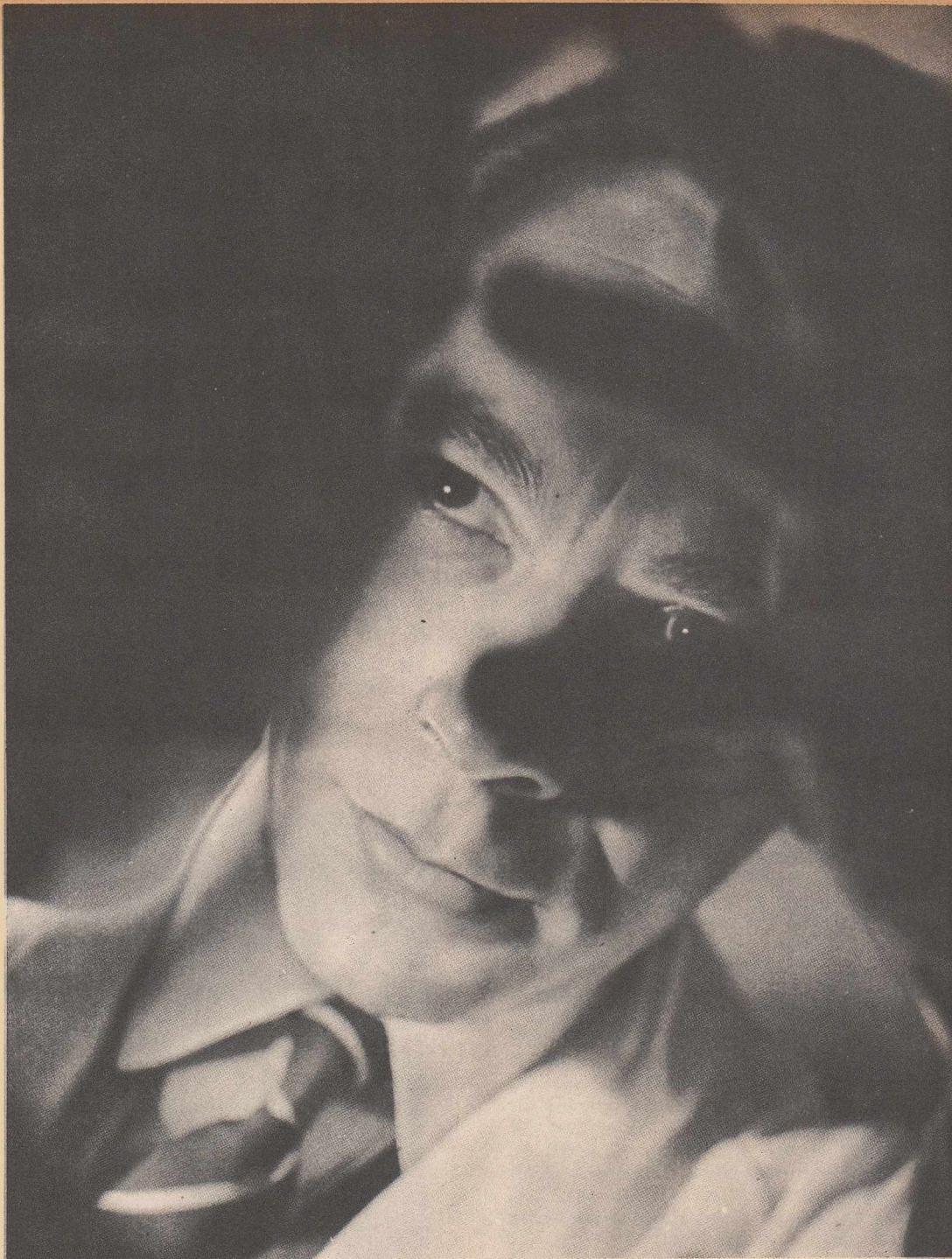
Ne aflăm spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Medicul vienez Mesmer, într-o ședință a Academiei de Științe din Paris, prezintă o teză uluitoare: hipnoza este o manifestare a unei forțe deosebite care se transmite de la un individ la altul: fluidul! Acesta are o acțiune magnetică și nu l-ar poseda decît numai anumiți indivizi înzestrați. Teoria „magnetismului animal” a lui Mesmer a fost respinsă. Secolul lui Voltaire cerea o explicație mai științifică. Acest lucru a încercat să-l facă chirurgul englez James Brad, emițînd teoria că hipnoza nu este decît o stare asemănătoare somnului, fără a putea explica fenomenele fiziologice. Mai tîrziu vestitul — pe atunci — Charcot a ajuns la concluzia că fenomenele hipnotice sînt în fond o nevroză isterică și pot fi provocate numai la bolnavii de isterie!

Altă opinie care atrage atenția este cea emisă de profesorul Bernheim de la universitatea din Nancy: hipnoza nu este decît sugestibilitatea proprie psihicului uman normal.

Și, în timp ce șarlatanii uimeau lumea prin „numere de hipnotism”, savanții discutau... Fiziologii se întrebau: ce influențe exercită sugestia asupra organelor de simț? De ce — de pildă — se produce hemoragia în urma sugestiei? De ce apar pe piele flictene în urma contactului cu obiecte pseudoincandescente?

Se emit noi teorii: unii consideră hipnoza ca o stare de excitație puternică a creierului, alții ca o stare de inhibiție, iar alții ca o formă superioară a stării de veghe. Problema rămasă obscură timp de atîtea secole n-a putut fi elucidată în mod științific decît în urma lucrărilor marelui fiziolog rus I.P. Pavlov, care a demonstrat că hipnoza nu este decît un anumit fel de somn. Ea se produce ca urmare a acțiunii de epuizare pe care o pot exercita unii excitanți monotoni asupra unor grupe de celule de pe scoarță, dînd naștere stării de inhibiție de protecție, de somn, ce se traduce prin somnul hipnotic. Așa cum adormim ascultînd șîrîitul monoton al ploii, tictacul ceasornicului sau așa cum adoarme prin legănare copilul. Tot Pavlov este acela care relevă importanța cuvîntului ca excitant condițional, arătînd că folosirea acestuia poate produce principalele reacții fiziologice. De exemplu, la rostirea cuvîntului „lămie” apare o salivație abundentă, ca și cum am avea în gură o felie de lămie; la rostirea cuvîntului „ac” sau „înșepătură” se observă — la unii indivizi — o creștere a ritmului cardiac, a pulsului. Școala lui Pavlov a efectuat experiențe strălucite care au dus la elucidarea și precizarea fiziologică, în mare parte, a mecanismelor sugestiei și hipnozei.

Să aruncăm o privire pe scoarța cerebrală în timpul unei acțiuni de psihoterapie. Sub influența hipnozei, scoarța suferă un proces de inhibiție. Legătura dintre creier și mediul înconjurător se găsește parțial întreruptă, nemairămînînd trează decît regiunea analizatorului acustic, care recepționează vocea medicului... Cu ajutorul sugestiei și a cuvîntului, medicul va crea pe scoarța creierului



Medicul D. Grigoriu, de la Centrul dermato-venerologic al Ministerului Sănătății, aplicînd hipnoterapia în tratamentul dermatozelor.

HIPNOZA

bolnavului focare de excitație pozitivă, combătînd focarele negative care întrețin boala. Metoda hipnozei și a sugestiei este o metodă medicală de activitate, cu posibilități și rezultate ce merită a fi încercate. Astăzi, în lumina strălucitelor cercetări ale școlii medicale sovietice, a fost smuls vălul de mister și de supranatural cu care era înconjurată această metodă, ea fiind larg folosită de medici în bolile indicate. Trebuie să subliniem că atît starea de hipnoză cît și procesele morbide influențate prin sugesție sînt rezultanta efortului și a colaborării dintre medic și pacient. Centrul dermato-venerologic al M.S.P.S. de la Spitalul Colentina, condus

de academicianul Șt. G. Nicolau, a tratat 150 de bolnavi cu diverse dermatoze, la care s-a putut aprecia că scoarța cerebrală are o participare deosebită la întreținerea tulburărilor obiective și subiective ale afecțiunii. Bolnavii au fost supuși tratamentului prin sugesție, după ce în prealabil au fost aduși în stare de somn hipnotic. Rezultatele: o bolnavă de prurigo (un fel de urticarie) cronic, care făcuse diverse tratamente ani de zile și ținuse un regim alimentar strict, după 12 ședințe este complet sănătoasă și se alimentează normal. În 30 de zile este vindecată o bolnavă de prurit și insomnie. 40 la sută din cei internați părăsesc spitalul sănătoși. La 24 la sută maladiile au prezentat ameliorări. Totuși, la 30 la sută din cazurile tratate nu s-au obținut rezultate sau ele au fost trecătoare. Dacă 80-90 la sută dintre oameni pot fi hipnotizați, nu pe toți psihoterapia îi poate totuși lecu de eventualele maladii.

Ceea ce trebuie să subliniem în încheiere este faptul că metoda hipnozei și a sugestiei are numeroase întrebunări practice, fără a cădea în exagerare, și că numai medicul specialist poate indica bolile în care poate da rezultat.



◀ Toate aceste minunății — de la răzușca fermecată și pînă la eleganta amforă — sînt făurite din lemn lăcuit.

Ursulețul Mișka



▶ Dantele și broderii din regiunea Gorki.

Păpușă Matrioșka

▶ Pe scara copilăriei păpuși, păpuși...



și c

Fotografii de M. OZERSKI

Cei ce au prilejul să viziteze Uniunea Sovietică nu pot s-o părăsească fără a duce în suflet imagini de neuitat — metroul și pinzele lui Repin, palatul Lomonosov și sculpturile Mușinei, colhozurile milionare și machetele sputnicilor, păpușile lui Obrazțov și vioara lui Oistrah — iar ... în valiză câteva obiecte a căror frumusețe să le amintească întotdeauna de gingășia și inventivitatea, măiestria și umorul creatorilor ruși de artizanat.

Iar dacă s-ar face un clasament al popularității acestor obiecte, pe podiumul învingătorilor ar apare întâi și-ntîi păpușă Matrioșka. De fapt, ea nu este o singură păpușă, ci o întreagă familie, ajungînd pînă la 20 de exemplare din lemn lăcuit, scobite pe dinăuntru, astfel că toate surioarele încap perfect una într-alta. Deși se aseamănă întrucîtva ca... fizionomie, Matrioșka și surioarele ei sînt totuși deosebite ca îmbrăcăminte, desen și colorit.

Ca orice persoană cu identitate precisă, are și Matrioșka un loc de naștere: localitatea Semionov din R.S.F.S.R., la fel cum și alte creații vestite au localități de obârșie: ursulețul Mișka e din Bogorod; căluțul fermecat, din Dîmkovo; sculpturile în fildeș, din Tobolsk; ceramica fină, din Hohloma; dantelăria, din Vologda etc.

Creatorii acestor mici minuni de artizanat sînt moștenitorii și păstrătorii unei arte seculare. Pianistul Sviatoslav Richter a preluat de la tatăl său și de la maestrul muzicii ruse și sovietice arta de a scoate sunete sublime doar atîngînd cu degetele-i vrăjite un obiect neînsuflețit. Și artiștii din Hohloma sau Gorodeț au învățat de la părinții, bunicii și străbunicii lor să scoată dintr-o simplă bucată de lut un ulcior cu coapsa zveltă, o ceașcă grațioasă, un bibelou gingaș.

Te întrebi: de unde atîta frumusețe, atîta știință a frumuseții, atîta artă a frumuseții? Simplu: e un proces firesc — frumusețea din suflet se transmite mîinilor.

Te mai întrebi: de unde atîta farmec specific național? Simplu: după cum o melodie populară exprimă neapărat, prin intonațiile sale, dragostea pentru țară, tot așa liniile, contururile, culorile unui obiect cîntă dragostea de patrie, purtînd în sine și înțelepciunea străvechii arte ruse și forța noii arte sovietice.

O expoziție ce reunește asemenea comori făurite de artiști din popor este în același timp o odă închinată geniului mîinilor omenești.

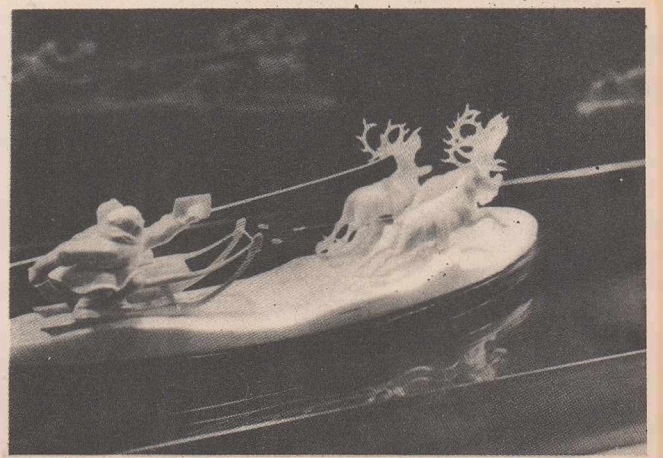




Doi eroi ai basmului rusesc „La porunca știucii”.

◀ Matrioșka și o parte din surioarele ei.

Pe întinsul înghețat gonește o troică: poștașul zorește să aducă satului uimitoarea veste despre lansarea în Cosmos a primului sputnic. Acest Instantaneu, surprins în fildeș, e creat de artiștii din Tobolsk. ▶



Inelul - „oglină” al lui Cerenkov



Primăvara veșnică — visul de aur al omenirii, oglindit în toate poveștile popoarelor, fie că ele sînt basme, legende, cîntece sau simple narațiuni — constituie adesea răsplată bine meritată a eroilor care ne-au încîntat copilăria.

Astăzi, însă, această răsplată se pregătește să părăsească cadrul basmului și să devină realitate: o climă în care anotimpurile să nu se mai succedă implacabil, ci să domnească o neconținută primăvară, cu pomi înfrunziți, cu flori proaspete, cu soare blînd. Și, în dorința lor de a face viața mai frumoasă, oamenii și-au pus întrebarea: se poate oare așa ceva? Și dacă se poate, care sînt atunci piedicile ce trebuie înlăturate?

O axă buclucașă

Faptul că pe Pămînt se succed anotimpurile, că la poli este atîta gheață și frig în timp ce la Ecuator temperatura atinge +50°C se datorește înclinării axei de rotație a Pămîntului. Această înclinare, deși de numai 23°,27', ne-a adus toate neplăcerile legate de împărțirea climei pe zone diferite. Dacă axa de rotație ar fi fost cel puțin perpendiculară sau paralelă cu planul în care se mișcă Pămîntul în jurul Soarelui, problema s-ar fi rezolvat de la sine. Atunci zilele ar fi fost egale cu nopțile, clima ar fi fost aceeași și am fi simțit cu toții pe întreg globul o adevărată „primăvară” fără sfîrșit. Dar așa? Din timpuri imemorabile — pe care nici Soarele n-ar mai putea să și le amintească — deși savanții susțin că n-ar fi decît... 3-4 miliarde de ani, Pămîntul se rotește neobosit pe orbită, legîndu-se cînd într-o parte, cînd în alta. Oamenii s-au apărut cînd de frigul iernilor, cînd de zăpușala verii sau de ploile toamnei; dar bucurie au simțit cu adevărat numai primăvara. De aci au tras învățăminte și s-au gîndit cum s-ar putea modifica înclinarea axei Pămîntului, rezolvînd astfel pentru totdeauna problema.

Soluția primăverii veșnice nu a fost greu de găsit, dar mijlocul de a o realiza se pare că deocamdată nu există, lipsindu-ne, ca și lui Arhimede, acel punct fix cu ajutorul căruia să putem rostogoli planeta. Și atunci? În străduința de a rezolva totuși problema, savanții s-au apucat să studieze temeinic toate schimbările climatice care se produc pe Pămînt și să descopere factorii care le influențează și care ar putea fi modificați cît de puțin. Și au găsit, din capul locului,

Un bilanț... deficitar

Printre numeroasele cercetări și studii au fost și acelea care au avut drept scop stabilirea unui bilanț termic al planetei. Un bilanț din care să reiasă cantitatea de energie venită de la Soare, cantitatea oprită în atmosferă, cea ajunsă pe Pămînt, cît și cea reflectată înapoi de suprafața acestuia. Ce s-a făcut în acest scop? S-a împințit

întregul glob cu stațiuni meteorologice care au adunat, zi de zi, cu migală, date și elemente privind cantitatea de energie sosită pe sol, reținută și reflectată. Cu aceste date, de incontestabilă valoare, problema nu era însă definitiv încheiată, deoarece lipseau elementele privind atmosfera înaltă și energia care sosea la limitele ei, de la Soare. Dar a venit 4 octombrie 1957 și o serie de laboratoare minunate, purtate de sputnici, lunici, rachete cosmice etc., au început să cuture spațiul din jurul Pămîntului furnizînd toate elementele necesare. Combinînd rezultatele obținute la stațiunile terestre cu cele înregistrate de sateliți și rachete, savanții au tras concluzii importante asupra bilanțului termic al planetei. S-a aflat astfel că din totalul de energie sosită de la Soare, la limitele exterioare ale atmosferei, numai 60% se îndreaptă spre Pămînt, restul de 40% fiind reflectată de la bun început înapoi în spațiu. Dar și din cele 60 de procente aflate în drum spre Pămînt, un sfert sînt absorbite de atmosferă, pe sol ajungînd numai 45% din totalul energiei sosite de la Soare. Din aceste ultime 45 procente, circa jumătate folosesc încălzirii Pămîntului, evaporării, creșterii vegetației, dezvoltării vieții etc., iar restul, adică abia 22,5%, este cedat atmosferei, pentru a o încălzi. După cum vedem, bilanțul nu e prea reușit din punctul nostru de vedere, al celor interesați.

Inelul salvator

În urma cercetărilor, s-a ajuns la concluzia că singura metodă posibilă de a schimba clima la scară planetară este de a aduce sau crea pe Pămînt un surplus de energie capabil să o influențeze. De unde să luăm însă acest surplus? Să ardem cărbuni, petrol, lemne sau să folosim energia atomică? Poate ne-ar ajuta construirea unor sateliți artificiali mari care, lanșați pe orbite circulare la înălțimea de 35.810 km și devenind ficși în raport cu un punct de pe suprafața Pămîntului, ar putea, prin ecrane și oglinzi uriașe de forme diferite, să reflecte cantități suplimentare de energie înspre sol? Nu, nu se poate! Cei circa 250 miliarde kW, calculați într-o primă estimatie ca „supliment” necesar, nu pot fi obținuți prin arderea cărbunilor, petrolului, lemnului etc. Nici oglinzile și ecranele sateliților, prin lipsa de continuitate, prin debitul mic de energie pe care l-ar emite cît și prin stricta lor localizare, nu ar putea produce modificări climatologice la scară planetară. Și atunci?

Soluția a fost totuși găsită. O soluție ingenioasă prin simplitatea ei și posibilitatea de a fi realizată cu mijloacele tehnice actuale. Inginerul sovietic V. Cerenkov propune ca la limitele superioare ale atmosferei Pămîntului, la o înălțime de circa 1.500 km, să se creeze un inel

compus din particule materiale foarte fine, capabile să disperseze lumina solară. Acest inel s-ar roti în jurul Pămîntului întocmai ca inelul planetei Saturn. Privit de la distanță, inelul ar avea forma unui bîr de pălărie trasă pînă peste urechi. Suprafața lui nu va fi continuă, însă toate particulele de praf care-l compun fiind lansate cu ajutorul rachetelor într-o anumită direcție, vor deveni minuscule sateliți artificiali ai Pămîntului, care, rotindu-se cu viteză, vor crea iluzia optică a unei continuități. Inelul nu va fi opac și razele solare vor putea trece prin el, astfel că prezența lui nu va fi resimțită pe sol. El nu va arunca nici umbre și nici nu va astupa discul Soarelui pentru a provoca eclipse solare. Dimpotrivă, după apusul Soarelui, pe o mare parte a globului cerul va apare luminat.

Rolul inelului lui Cerenkov va fi acela de a reflecta către sol o mare parte din energia solară, care în prezent trece pe lingă Pămînt și se pierde în spațiu. Ajungînd pe sol, energia reflectată ar ajuta simțitor la îmbunătățirea climei. Printr-o judicioasă orientare în spațiu a inelului, care va fi de fapt o oglină gigantică, această energie ar putea fi dirijată în special spre zonele temperate și polare ale planetei, ajutînd la lichidarea rezervelor de frig care se acumulează acolo. Ghețurile polare ar începe să se topească și masele imense de aer rece, care în prezent se deplasează continuu spre zonele calde, provocînd furtuni și viscole, n-ar mai avea de unde porni. Din punct de vedere tehnic, realizarea unui astfel de inel nu constituie o problemă prea dificilă. Avînd o lățime de 100 km și o grosime de numai cîțiva kilometri, inelul va necesita o cantitate de circa 500.000 tone praf, care ar putea fi transportată pe orbită cu un număr de 50.000 rachete avînd fiecare cîte zece tone încărcătură utilă. Fiecare grăunte de praf nu va avea un diametru mai mare de o miime de milimetru. Puterea de radiație a inelului, calculată la aceste dimensiuni, va fi de aproximativ 270 miliarde kW!

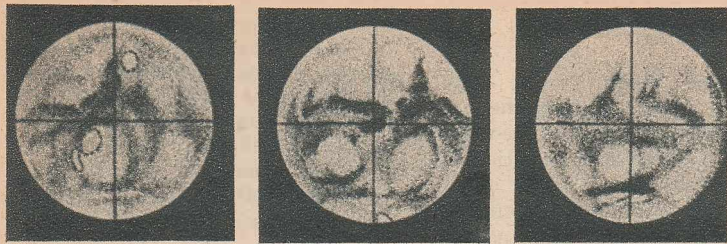
Inelul lui Cerenkov, pe lingă foloasele reale pe care le-ar aduce în rezolvarea problemelor climatologice, va putea fi folosit la unele retransmisiuni de televiziune, contribuind astfel și la realizarea televiziunii mondiale pe glob.

Costul întregii operațiuni nu este prea ridicat, suma totală nedepășind sumele uriașe care se cheltuiesc astăzi pe glob cu înarmările. Realizarea inelului însă este o chestiune care, sub toate aspectele, nu poate fi rezolvată decît cu participarea tuturor țărilor, fiind o problemă la scară planetară. Ea va putea deveni o realitate numai în urma colaborării internaționale.

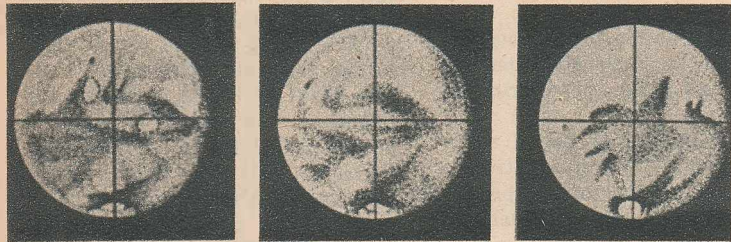
Dar, o dată rezolvată, Pămîntul va deveni o uriașă grădină înflorită, în care ar domni veșnic primăvara. Și, bineînțeles, pacea fără de care genia lui proiect n-ar putea fi realizat.

Adrian DĂNILĂ

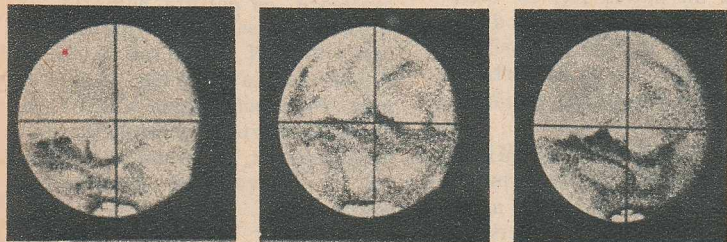
LA 25 DECEMBRIE:



ÎNTÎLNIRE CU



PLANETA MARTE!

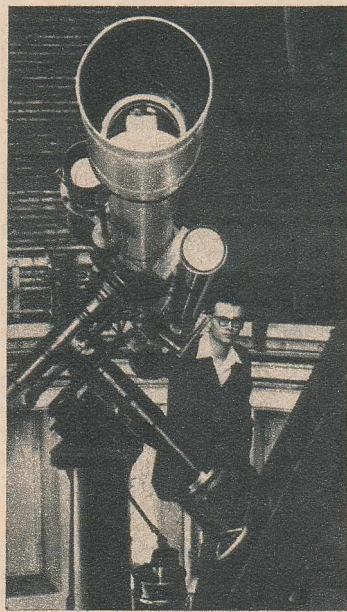


Nouă aspecte ale planetei Marte, înregistrate de către Observatorul astronomic popular din București, la cea mai mică distanță posibilă de Pământ: 56.000.000 km. Petele întunecate reprezintă regiuni cu vegetație. Pata albă de sus este calota polară formată din brumă și un strat subțire de zăpadă.

Luneta cu care se fac acum observațiile asupra planetei Marte la Observatorul popular din București. →

Bătrînul nostru glob va avea un „rendez-vous”. După cum ne informează astronomii, cu cinci zile înainte de sfârșitul anului el se va întâlni pe firmamentul celést cu vecina sa mai mică — roșcovana și misterioasa planetă Marte. Numai că vecina îi va face doar bezele, saluându-l din mers de la 91 milioane de kilometri. Cu alte cuvinte, de la distanța reglementată pentru acea zi de legile mecanicii astrale — legi care poartă aceeași planetă pînă la o distanță de 400.000.000 de kilometri de Pământ. De altfel, întâlnirea de la 25 decembrie nu este prima de acest soi. În călătoria ei lungă pe orbită, Marte ne dă mereu tircoale, apropiindu-se și depărțindu-se de Pământ. Aceste apropieri, chiar dacă direct nu fac nici bine nici rău pămîntenilor de rînd, aduc foloase astronomilor, lărgindu-le cunoștințele. Este sau nu viață animală pe Marte? (Cu vegetația s-au cam lămurit lucrurile: este, dar redusă!) Sînt într-adevăr sau nu cu adevărat niște canale liniile observate pe planeta respectivă? Iată numai două din cele o mie de întrebări ce le-au pus și încă le pun cei care urmăresc viața celei de-a patra planete a sistemului nostru solar. Or, observații bune, care să aducă elemente noi despre viața pe Marte, se fac atunci cînd planeta se apropie de Pământ. Una — zic astronomii — este să privești planeta de la 400.000.000 de km, chiar prin telescopul de cinci metri diametru, și alta s-o vezi de la 60-70 milioane de kilometri.

Așadar, în aceste zile — mai exact în aceste nopți — sute de telescoape și de lunete sînt îndreptate spre Marte, cercetîndu-se, fotografiîndu-se și desenîndu-se planeta sub toate formele și sub toate aspectele. Printre ele sînt și cele românești, ecuatorialul Observatorului Academiei R.P.R. și cel al Observatorului astronomic popular. Aceleași obser-



vatoare care în urmă cu patru ani — în 1956 — atunci cînd planeta s-a apropiat și mai mult de Pământ (56 milioane de km), și-au adus o valoroasă contribuție în legătură cu studierea lui Marte.

Rezultatele actualelor observații vor fi anunțate după prelucrarea materialului.

La Observatorul astronomic popular, tov. Matei Alexescu ne anunță de pe acum viitoarele „rendez-vous” — științific: opoziții — ale globului pămîntesc cu Marte. Viitoarea reîntîlnire, cea din 1963, va avea loc de la o distanță de... 100.000.000 km. Mai tîrziu vor urma însă două foarte apropiate, la 56 milioane de km, cele din 1971 și 1986. Adică distanța cea mai mică a lui Marte și față de Pământ, și față de Soare.

În raport cu cele 400 de milioane km — distanța maximă la care se plimbă Marte prin dreptul nostru — cele cincizeci de milioane nu par oare o bagatelă?

F. U.

LUPT DE MARE



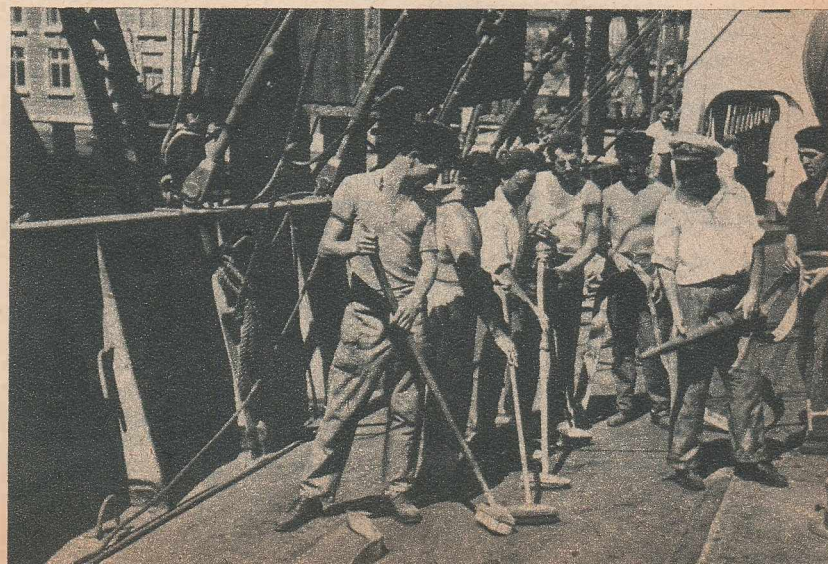
Bătrînul lup de mare Dumitru Dumitrașcu, care de 30 ani scrutează zările albastre, așteaptă cu emoție revederea cu pămîntul patriei iubite.

de Stela NEAGU

Echipajul navei e un puternic, încercat și călit colectiv, format din 53 membri și 10 elevi; mulți dintre ei sînt comuniști, candidați de partid și utemiști. Cu un asemenea echipaj poți înfrunta și furtunile Biscaiei și uraganele mărilor, avînd siguranța că încărcătura, avut de preț al poporului, nu va trebui aruncată peste bord jertfă nesățiosului Neptun. În același timp, „Ardeal” — cel mai mare vas al flotei noastre comerciale — are un căpitan nou, numit recent. Coincidența face ca noul comandant — căpitanul Faustin Carp — să aibă exact vîrsta vasului: 38 de ani și să fie — cu toată tinerețea sa — un marinar cu experiență bogată.

Faustin Carp s-a întors în țară după o lipsă de 4 ani, vreme în care a fost căpitan-pilot pe Canalul de Suez, unde plecase după naționalizarea companiei Suez, cînd piloții țării imperialiste refuzaseră să mai conducă navele prin canal. El a sosit în Egipt înainte de mîșava agresiune imperialistă, în septembrie 1956, îndeplinindu-și misiunea cu conștiinciozitate și cu o perseverență de fier, pînă în luna mai a acestui an. În plin război, căpitanul român Faustin Carp, înfruntînd primejdiile, a condus prin Canalul de Suez zeci de nave grele, sub pavilioanele tuturor țării lumii. El a cîștigat astfel stimă și recunoștință în țara prietenă.

E oră de „șmotru” pe bord. Curățenia vasului e cartea de vizită a unui bun echipaj.





„Ardeal” spintecă liniștit apele mării. Echipajul în frunte cu comandantul lui, tov. Faustin Carp, vechi lup de mare, fost pilot la Canalul de Suez, se află la datorie.

... În ultima călătorie făcută în țările nordice, „Ardeal” a luat pe punte și zece „boboci”. Cu toate că unii mai suferă de rău de mare, tovarășul Ion Ghencea, secretarul organizației de partid de pe vas, spune că vor ieși marinari de nădejde.

Unul din „bobocii” de pe „Ardeal” e Nicolae Moise, un tânăr de 26 de ani, din Mediaș. Nicolae Moise a plecat în prima sa călătorie la ultima cursă a „Ardealului”. Trezind prin strămoșii săi în Gibraltar în Oceanul Atlantic, viitorul lup de mare a fost botezat după toate datinile și ritualurile marinărești în această materie. N-a fost uitată nici găleata de apă care i s-a turnat în cap după ce a fost tîrît pe punte și nici certificatul de botez dat de Neptun, furiosul zeu al mărilor.

UN PETIC DE ȚARĂ PLUTEȘTE PE OCEAN

De două zile Oceanul Atlantic e bîntuit de furtună. Valuri cît casele se prăvălesc cu o furie cumplită pe bord, vrînd parcă să zdrobească vasul... „Ardeal” pare o coajă de nucă într-o uriașă căldare clocotitoare.

În sala de mese comuniștii care nu se află în cart s-au adunat la

ședință. Pe ordinea de zi a ședinței: discutarea cererii de candidatură a tovarășului Petre Niță, ajutor mecanic. Tovarășul Ion Ghencea, secretarul de partid, face caracterizarea tovarășului Petre Niță. Mai mulți marinari comuniști iau cuvîntul. Undeva, în Oceanul Atlantic, la nu știu ce longitudine și latitudine, a fost primit candidat de partid marinarul Petre Niță.

Oriunde se află, fie în Oceanul Indian, fie pe Mediterană, pe Marea Roșie ori în Mările Nordice, „Ardeal”, pe catargul căruia flutură tricolorul românesc, e un petic de patrie, o părticică din inima și trupul țării. Pe cele mai năprasnice furtuni ca și pe vreme liniștită, pe vas se ține regulat cursul de istorie a P.M.R., ca și cursul de minim tehnic; gazeta de perete apare regulat, activitatea cultural-artistică se desfășoară din plin, pe bord existînd acordeon, pian și muzicuțe. Cînd nu sînt de serviciu, marinarii joacă șah, rummy ori citesc cărți din biblioteca vasului. Deci, la oricîte mii de kilometri s-ar afla departe de țară, pe „Ardeal” se desfășoară aceeași activitate ca în orice uzină sau fabrică a patriei.

Marile sărbători naționale și

muncitorești sînt sărbătorite pe vas ca și acasă, prin mitinguri și urări și, în plus, printr-o radiogramă trimisă, din inima caldă, marinărească, patriei iubite, îndepărtate.

Echipajul vasului e și mare amator de fotbal. Fapt care ne face să regretăm că presa nu se preocupă de toate întîlnirile internaționale ale sportivilor noștri. De pildă n-am citit nimic despre meciul de fotbal de la Anvers, unde echipa de pe „Ardeal” a învins o echipă de lucrători portuari belgieni cu scorul categoric de 7-3. Pe vas se desfășoară și alte activități obștești.

Sufletul și inima tuturor acestor activități este priceputul organizator Ion Ghencea, secretarul de partid.

Prin „Ardeal”, spintecînd valurile oceanului pe meridiane străine, un petic de țară plutește pe nesfîrșitele îndepărtate întinderi de ape...

LITORALURI

„Nea Mitică”, Dumitru Dumitrașcu, e un bătrîn lup de mare. La cei 55 de ani ai săi are 30 de ani de navigație pe toate mările și oceanele lumii. Vasul l-a purtat pe coama apelor pînă și în îndepărtata Australie.

Am stat de vorbă cu nea Mitică, care mi-a povestit despre țărnițele la care a acostat. Am auzit atîtea întîmplări, încît ele n-ar putea fi descrise decît în multe, multe pagini. Mi-a povestit nea Mitică despre marile porturi africane în care șiruri lungi de negri, purtînd baloturi grele pe spinările încovoiate, urcă pe punțile vapoarelor. Lîngă ei stau albi în uniformă, cu biciul în mînă. Pe spinările negre curge sudoare și sînge.

Cu ani în urmă, la Jidah, poliția colonialistă făcea cercetări căutînd să descopere cu ce mînă furase un băștinaș o piine. Nedumerirea lui Dumitrașcu a fost lămurită în piața orașelului unde, în mod public, a fost tăiată mîna cu care arabel flămînd furase piinea. Unde sînteți voi, maștri ai inchiiziției feudale, să învățați arta torturii de la canibalii secolului nostru?

La Marsilia, la Napoli, în marile

porturi maritime ale „raului” capitalist, șiruri de oameni stau în fața depozitelor, cu genunchii la gură. Așteaptă! Așteaptă ca bossul să vină și să le dea cîte o lovitură de picior... Înseamnă că au fost angajați! Doamne, ce fericire e să-ți dea bossul un picior! Vei avea de lucru. Azi copiii tăi vor avea o bucată de piine!...

...Cîte asemenea torturi n-au văzut ochii lui Dumitru Dumitrașcu! De asemenea nea Mitică a văzut cu ochii săi cum pe multe țărnițe ale fostelor colonii se naște o viață nouă. La intrarea în Canalul de Suez, în locul trufașului drapel englez flutură drapelul Republicii Arabe Unite. Pe Coasta de Fildes, pe Coasta de Aur, pe întreg litoralul african unde nu s-au văzut decît steagurile colonialismului, răsar zeci de steaguri ale noilor țări africane independente.

Dar cel mai drag litoral pentru bătrînul Dumitrașcu rămîne cel al patriei sale, pe care la sfîrșitul fiecărei călătorii așteaptă cu emoție să-l revadă. Pe litoralul lui nea Mitică nu stau oameni cu genunchii la gură așteptînd piciorul bossului, nici copii înfomețați nu asaltează, cu cutiuțe ruginite de conserve, vasele ce ancoragează. Acest litoral îl întîmpină la fiecare întoarcere mai mîndru, mai frumos. Pe acest litoral copiii celor ce muncesc vin să-și bronzeze trupurile roz, să se dăruie nisipului cald, valurilor albastre și soarelui.

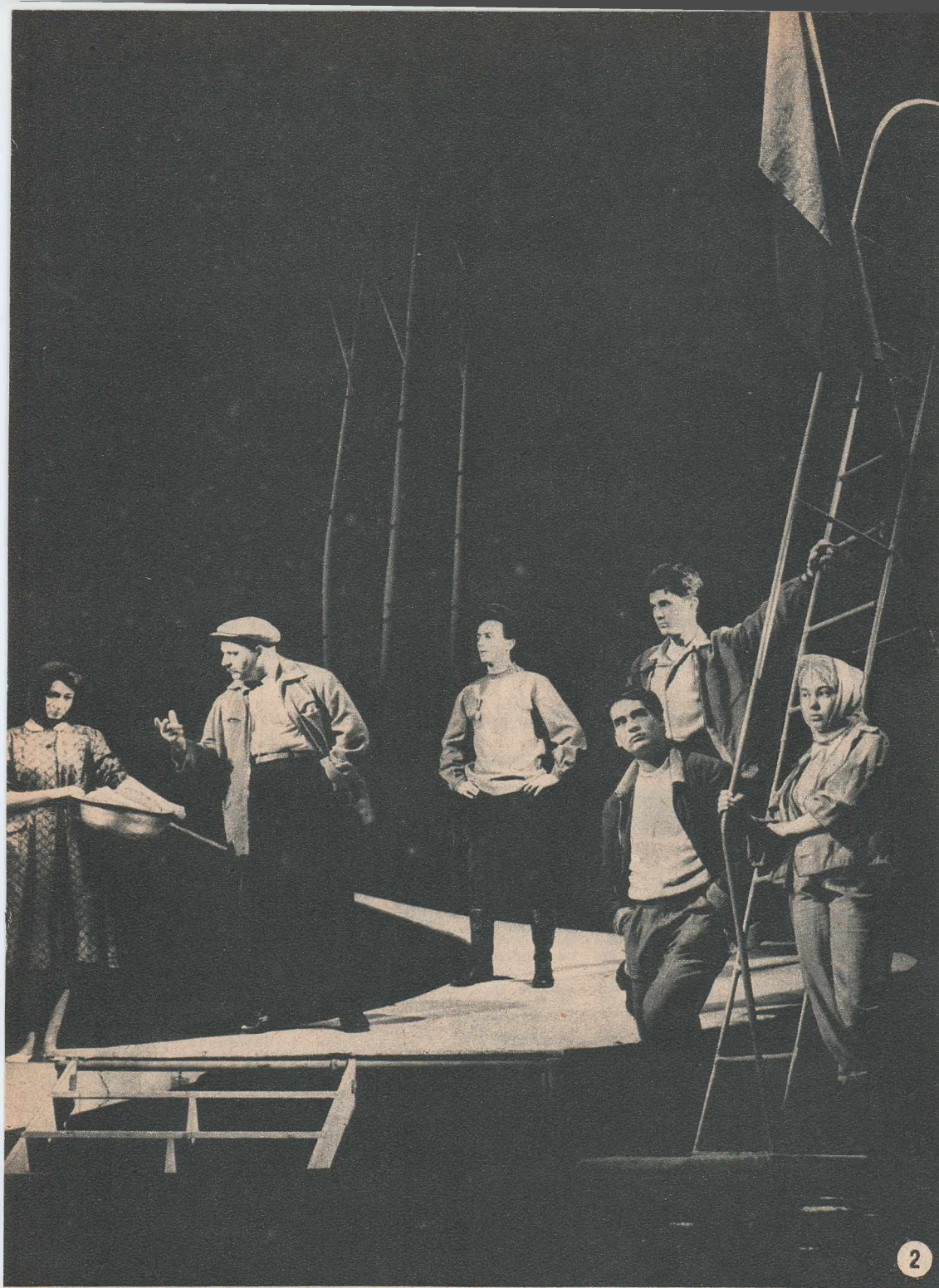
...„Ardeal” e iarăși undeva, pe apele Oceanului Atlantic. Echipajul s-o fi luptînd și acum cu vreo furtună. Marinarii noștri se află la datorie, ducînd peste mări și țări încărcătura, avut de preț al poporului, la destinație. Dar peste puțin timp vor face cale-ntoarsă. Și, cînd vasul se va afla în apropierea coastelor noastre, vor urca cu toții în grabă pe punte. Ochii bătrînului Dumitrașcu, care au văzut atîtea țărnițe, vor scruta întinderea albastră ca să zărească la orizont cel mai drag litoral din lume.

Iar de sus, de pe puntea de comandă, ca pe vremea lui Cristofor Columb descoperind lumea cea nouă în zare, cel mai ager va striga acel emoționant:

„Pămînt la orizont!”

Un moment de răgaz pe punte. În orice colț al lumii s-ar afla, „Ardeal” e un petic de patrie. Ion Ghencea ține o conferință la care asistă marinarii ce nu sînt în tură.





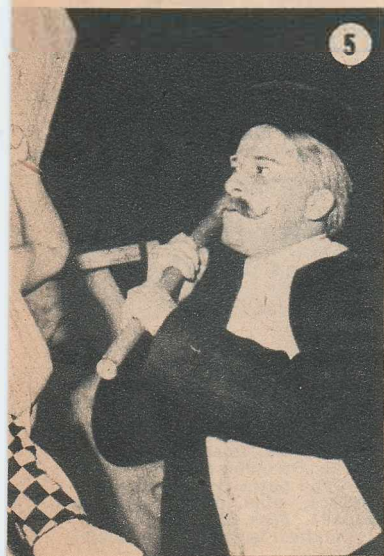
între cele două coordonate ale piesei: psihologică și socială.

De altfel, în alt spectacol, „Scrisori de dragoste” de V. Stoenescu, tot în regia lui Anatol (Anatol e un pasionat al montărilor de piese din dramaturgia originală, deținând se pare, la Cluj, recordul), teatrul și-a reconfirmat puterile și mai virtuos, reușind să realizeze de data aceasta un spectacol aproape profund, pe un text care merge destul de „la suprafață”. Așa că, în concluzie la aceste... fotografii, vom spune că Naționalul clujean trebuie să-și învingă timiditatea afirmării propriilor posibilități. Această timiditate ar fi și unica explicație — nu și justificare — în alcătuirea unui repertoriu care rămâne, în ansamblu, dator publicului și profilului de teatru național. Cum resurse există, nu rămâne decât să așteptăm desfășurarea lor categorică și ascensivă.

⑤ Nu mai puțin plăcute surprize ne-a procurat vizita — ce-i drept, cam scurtă — la Teatrul Maghiar de Stat. Imaginea fotografică surprinsă reprezintă un moment din comedia scriitorului clujean Mehes György, intitulată „Leul din castel” — o farsă pe temă sătească. Începutul stagiunii e promițător. Repertoriul, la rîndul lui, promite. După piesa lui Al. Stein „O chestiune personală” urmează „Război și pace”, apoi piesa clasicului Birö Lajos „Crinul galben”, „Cuibul familial” de Szabo Lajos — o lucrare dramatică originală a unui scriitor clujean — „Centrul înaintaș a murit în zori” de A. Cuzzani, piesa lui Al. Voitin „Oamenii care tac” și cunoscuta „Intrigă și iubire” de Schiller. Desigur, numai includerea în repertoriu a unor piese — oricît de „tari” ar fi ele — nu rezolvă problema. Verdictul îl dă totdeauna spectacolul și aderența lui la public. Cunoscînd însă feroarea care stăpînește colectivul teatrului maghiar, nu ne îndoiim că acest verdict va fi pozitiv.

⑥ Într-un fel Opera de Stat din Cluj și-a început stagiunea sfîrșind turneul în Capitală. Un început bun, care a făcut — încă o dată — dovada variațelor ei posibilități, cît și strădania-i demnă de relevat în încurajarea și promovarea creației compozitorilor noștri. Iată de ce avem credința că noile spectacole — „Alexandru Lăpușeanu” de Al. Zirra, „Logodnă la mănăstire”, „Turandot” sau „Paiate”, ca să amintim numai cîteva — nu vor înșela așteptările unui public format și pretențios.

Fotografia noastră „imortalizează” exercițiile de antrenament ale baletului Operei, pe cînd pregătea „Cenușăreasa” lui Prokofiev. Faptul își are semnificația lui, deoarece în evoluția acestui balet (care n-a mers, din păcate, în același ritm cu evoluția ansamblului muzical al Operei) „Cenușăreasa” este sinonimă cu rigoarea unui examen: ea este o treaptă care a apropiat colectivul clujean de interpretarea mult așteptatului balet contemporan.



— Nu te supăra, dar în Irkutsk nu se întîrzie! Această identificare, din capul locului, a actorului cu personajul încredințat (pusă „la cale” de foarte tînărul regizor Cornel Todea) a dus, cum spuneam, la spectacolul unanim apreciat, la ridicarea prestigiului Naționalului clujean. Pentru că, să nu uităm, Clujul montează spectacolul, handicapat de două fericite precedente: „Vahtangovul” și „Naționalul” bucureștean.

③ Din păcate „Omul care aduce ploaie” în versiunea clujeană nu e un om care să aducă și... ploaia aplauzelor. În ciuda posibilităților pe care le oferă cu dărnicie textul piesei, în ciuda eforturilor regizorale (M. Baicu) și ale unor interpreți (C. Damian — bătrînul tată, Maria Țipan — Lizzi și Zighi Al. Munte — Jimmy), spectacolul rămîne cam... „secetos”, adică neconvincător.

④ Prin spectacolul cu „Surorile Boga” de Horia Lovinescu, potențele Naționalului clujean revin însă la linia de plutire. Regizorul C. Anatol a știut să valorifice bogăția de idei a textului și să realizeze o medie scenică corespunzătoare



LA VÎNĂTOARE



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

ORIZONTAL: 1) Privitor la vânătoare — Care. 2) Cline de vânătoare cu botul lung și picioarele înalte — Autorul volumului „Povești vânătoarești”. 3) Preparat culinar foarte gustos mai ales când are la bază carnea de vinat — Picioare de iepure. 4) Lovită de glonț — Pronume posesiv. 5) Croșetă care folosește la împletirea plaselor de prins pește sau vinat — Zeița vânătoarei. 6) Soarece Egiptului — Cel care fabrică, repară sau vinde puști de vânătoare. 7) Glas de gîscă — Tăcere..., să nu se sperie vinatul — Frunză de brad. 8) Pălămidă de baltă — Sac cu baie, pentru transportul vînatului. 9) Plantă erbacee ai cărei tuberculi, asemănător cu cartoful, se poate consuma și crud — Ceată de vînători sau de... lupi — Partea necomesibilă din corpul unui animal vînat. 10) Mester care face vase de lut — Circumscripție silvică. 11) Vînător de... greșeli — Tesătură groasă de lînă. 12) A grăbi — Vinatul prins în cui pentru jupuit și spintecat.

VERTICAL: 1) Cîini care urmăresc vînatul după miros — Hăitași care alungă vînatul spre locul de pîndă ai vînătorilor. 2) Un rest de... mămăligă — Cum e carnea de prepeliță sau de droșie — Celulă reproducătoare, la ovipare. 3) De naștere (fem.) — Strigăt cu care se îndeamnă un cîine să aducă vîna-

...tul împușcat. 4) Răpitoare pe care vînătorii sînt obligați să le impuste — Secure! — Se vinează în țările calde. 5) Pierdut din memorie — Cui bătut în talpa încălțămîntei pentru a nu aluneca în timpul iernii. 6) La jocul de table — Dromader — Prăjitură cu fructe. 7) Partea ascuțită a unui cuțit — De dimensiuni impunătoare — De la (od.). 8) Mirosul vînatului fezendat — Cîini dresați să vînă cu vînatul. 9) Animal domestic folosit uneori ca mijloc de transport al vînătorului sau în goană după vînat. — Unsoare — Mamifer tibetan. 10) Face parte din ceata de gonaci — În goană! 11) Adăposturi de munte pentru turiști și vînători — Geanta vînătorului. 12) Vizitator nocturn — Vînător, înainte de descoperirea prafului de pușcă — Armăsar dobrogean.

Dezlegarea jocului „PRIMII FULGI” apărut în nr. 50

ORIZONTAL: 1) Brumă — Zăpadă. 2) Remize — Cocor. 3) Aceră — Tuleie. 4) Dizolvate — Nu. 5) E — Ideal — Inic. 6) Ts — Ied — A — Ir. 7) Pai — Ruginit. 8) Ger — Sănăș — O. 9) Ru — Ia — Strofa. 10) Iți — Gheață — M. 11) Perină — Tăran. 12) Ar — Manta — Ena.

Un sfat cosmetic pe săptămîna

PENTRU SEARA DE ANUL NOU

Pentru a fi — cum se spune — „în formă” în seara de revelion, nu este suficient să fii îmbrăcate cu gust sau coafate îngrijit. Cel mai artistic machiaj nu rezistă dacă fața este crispată, oboșită. Cum însă de multe ori timpul necesar vă lipsește — mai cu seamă dacă stînești gaze — vă indicăm câteva mijloace practice pentru remedierea neajunsurilor semnalate mai sus.

Faceți mai tîrziu un duș cald, ștergeți-vă bine și masați corpul cu următorul amestec: colonie de levănțică 50 gr, ulei de parafină 5 gr, esență de bergamot 3 gr. Oboseala musculară vă dispăre, vă veți simți înviorate. Imbrăcați un halat ușor sau o cămașă de noapte și culcați-vă în completă obscuritate, cel puțin o jumătate de oră. Sprijiniți picioarele pe câteva perne și înveliți-vă cu o pătură groasă.

Dacă aveți tenul gras și pudra, în loc să se întindă egal, face pește, degresați pielea ștergînd-o cu un amestec compus în părți egale din alcool și eter. Acest amestec fiind foarte inflamabil, sticla trebuie să fie bine închisă și ținută departe de orice sursă de căldură.

Masca de gălbenuș de ou frecat cu puțin unidelemn și la care se pot adăuga câteva picături de zeamă de portocale sau o jumătate de linguriță de miere dă prospețime tenului uscat. Masca se ține pe față 20-30 de minute, apoi obrazul se spală cu apă caldă și se clătește cu apă rece.

Pentru a nu părea palide și a da tenului un ușor reflex roz, puneți pe fiecare parte a obrazului cîte un punct de ruj de față gras. Ceva mai puțin pe bărbie, frunte, gît. Întindeți apoi și uniformizați rujul, pentru a da pielii colorația roz ce lipsește tenului palid. Pudrați abundant cu o pudră de culoare deschisă, scoateți după câteva minute surplusul de pudră cu o periuță moale și pudrați-vă din nou cu pudra dv. obișnuită. Nu uitați, de asemenea, să vă periați bine părul pentru a-i da volum și luciu.

Ileana VIDRAN

SFATURI practice

- Dacă oamenii ar ști cum să-și întrefină mobilierul — îmi spunea într-o zi un tapifer pe care-l chemasem pentru repararea unei somiere — acesta ar dura mai mult și n-ar cere atîta cheltuielă. Noi, meseriașii în această specialitate, sîntem solicitați de cele mai multe ori pentru reparații pe care ar putea foarte ușor să le facă orice gospodar sau, în orice caz, să le prevină.

Și, într-un acces de sinceritate, tapiferul mi-a arătat propria-mi mobilă, spunîndu-mi: — Uite, chiar aici e vorba de niște arcuri rupte care au deteriorat somiera. Dar dacă ați fi fost ceva mai grijulie cu ea, nu s-ar fi ajuns aici. Arcurile nu s-au rupt toate deodată, nu așa? S-a rupt întâi unul, și acesta, dezchilibrînd scheletul somierei, a tras după el pe celelalte.

— Și ce puteam să fac? — am întrebat.

— Simplu: cînd ați constatat că un arc nu mai răspunde la presiune, trebuia să întoarceți somiera cu fața în jos și să-l înlocuiți. Treabă pe care o poate face și un copil. Pentru aceasta nu era nevoie decît să vă procurați din comerț un arc nou, o bucată de chingă, un ac de tapiferie (andrea arcuită), puțină stoaară și câteva ținte albastre. Înlocuirea arcului și a chingii rupte o puteați face orientîndu-vă după felul cum sînt fixate celelalte. Într-un sferi de oră toată operația ar fi fost terminată și somiera n-ar mai fi ajuns în halul în care e acum.

— Ai dreptate — am recunoscut, văzînd că e ușor și operația — dar ce fac atunci cînd lemnul unei mobile se decolorează sau își pierde luciul? Și ce fac cînd se rupe stoaara unei mobile sau cînd se deteriorează încheieturile lemnului?

Mi-a răspuns: — Desigur că înlocuirea unei stoaare de mobilă e o treabă de specialist. Totuși puteți

CUM PUTEM PRELUNGI DURABILITATEA MOBILEI

prelungi durabilitatea acelei stoaare acoperind-o cu huse de protecție și, mai ales, avînd grijă să n-o ciocăniți toată ziua cu bățatorul. E mult mai recomandabil să folosiți o perie în locul bățatorului, care e dăunător tapiferiei. Iar din timp în timp, cînd se simte nevoia bățatorului, e bine să-l înfășurați într-o cîrpă, așa ca să nu vină în contact brutal cu stoaara mobilei. Și mai recomandabil, firește, în locul bățatorului, este aspiratorul electric, care nu rupe țesătura și nici cusăturile. Tot astfel e justificată chemarea meseriașului de specialitate atunci cînd e vorba de deteriorări mai grave ale încheieturilor, de schimbarea culorii sau de un lustru radical. Simpla decolorare însă sau dispariția parțială a luciului pot fi foarte ușor remediate de oricine.

Dacă mobila decolorată e din lemn de stejar, se așază obiectul respectiv la umbră sau la un loc întunecat și se plasează lîngă el o farfurie cu amoniac. Vaporii de amoniac au proprietatea de a închide culoarea lemnului. Tot astfel se poate proceda și cu ramele glazvanelor din stejar nevopsit.

Pentru reafacerea luciului la mobila lustruită se dizolvă 60 gr de șerlac într-o jumătate litru de alcool. Se face un șomoiog de cîrpe de mărimea unui măr (eventual cu ajutorul unei ciuperci de țesut ciorapi). Pe acest șomoiog se întind câteva picături de ulei de in fierț, iar deasupra se foarnă puțin șerlac dizolvat și se freacă apoi mobila, cu mișcări circulare, micș, pînă ce-și recapătă perfect luciul. Se umezește șomoiogul cu ulei și politură de cîte ori e nevoie, pînă ce apare luciul dorit pe toată suprafața mobilei...

Mi s-au spus aceste lucruri, dragi cititoare, și lată vi le comunic, la rîndul meu, tuturor celor care țineti la durabilitatea și frumosul aspect al mobilei.

JOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

RAPAPORT MUNDI — Motnești. Vă mulțumim pentru aprecierile dv. Probele hepatice sînt perfect normale, iar cura de ape de la Olănești a fost foarte eficientă. Trebuie să repetați în următorii doi ani. Pentru starea de oboseală de care vă plîngeți, vă recomandăm să faceți cîte 10 injecții cu Vitamina B₁₂ pe lună. Să luați cîte 4 tablete de Lipotrop zilnic. Timp de 21 zile luați de trei ori pe zi cîte 10 picături de Cinarol, dublînd doza în a doua săptămîină și triplînd-o în a treia săptămîină de tratament.

Sotia dv. suferă de o colită cronică. Pentru tulburările dispeptice îi recomandăm 3-4 drajeuri de Trizim, cîte unul înaintea fiecărei mese. Să facă un control radiologic pentru a stabili starea apendicelui. Într-unul din numerele viitoare va apare articolul dorit de dv.

ZAMFIR COSTICĂ — Sibiu. Vă recomandăm să luați seara la culcare cîte o tabletă de Plegomazin. Faceți acest tratament timp de 20-25 zile. Fenomenul de care vă plîngeți va dispăre cu siguranță.

UNGUR GHEORGHE — Timisoara. Probabil că prima intervenție nu a interesat trunchiul venos principal. Vă recomandăm să vă supuneți unei noi intervenții chirurgicale. Este singurul tratament radical în afecțiunea dv.

CAVADIA BARBU — Loco. În afară de recomandările făcute anterior, faceți 20 de injecții cu Epifan subcutan sau intramuscular. După o pauză de zece zile repetați tratamentul. Acestea împreună cu celelalte recomandări vor da rezultatul dorit de dv.

PALER GHEORGHE — Constanța. Dacă este vorba de o

seboree a capului, vă recomandăm să faceți următorul tratament: frecăți rădăcina părului, o dată la două zile, cu următoarea pomadă: sulf precipitat și calomel cîte un gram, vaselină 30 gr (extern). În ziua următoare veți spăla capul cu apă și săpun. Acest tratament se face timp de două săptămîni. După aceea, timp de o lună, se face același tratament, însă numai de două ori pe săptămîină. Tăierea scurtă a părului nu face decît să favorizeze tratamentul mai sus indicat. Pentru stimularea creșterii staturii la vîrsta dv. nu există medicamente.

Dr. Silviu GHEREA

ERATA

Săptămîna trecută numărul de pe copertă al revistei a apărut greșit. Corect se va citi: nr. 50 (290). Facem cuvenita rectificare.

La întrebările cititorilor

„PĂMÎNTUL ALBASTRU” ȘI COMOARA LUI

Top. Viorica Gurgui din Piatra Neamț, care a citit într-o revistă despre unele expediții de geologi sovietici care explorează în fiecare an regiunile nordice ale Siberiei în căutarea „pămîntului albastru”, lată răspunsul solicitat:

În dorința lor de a descoperi și a pune în valoare toate resursele naturii, cercetătorii sovietici s-au gîndit că subsolul siberian, care ascunde atîtea bogății minerale, ar putea conține undeva și zăcăminte de diamantifere.

Așa a pornit prima expediție cu acest fel spre Siberia. În primăvara anului 1947. Raționamentul geologilor era următorul: „Dacă subsolul platoului siberian conține undeva diamante, urma acestora va putea fi găsită în limbile de pămînt și bancurile de nisip scîldate de apele curgătoare. Iar această urmă „trădătoare” constă fie din sfîrșimături de diamante foarte mici, fie din pămînt albastru, aduse de ape.

Pămîntul albastru — sau kimberlită, cum i se mai spune — este indicul sigur al zăcămintelor de diamante. Cînd un explorator exclamă: „Pămînt albas-

tru!”, aceasta este sinonim cu „Atenție, diamante!”

Doi ani încheiați însă exploratorii sovietici au răscolit văile apelor din Iakutia, luptînd cu sălbăticia ținutului și cu asprimea iernilor polare, fără a da de acest pămînt albastru. Abia în vara anului 1949 geologul Grigori Feinstein, cu echipa sa de cercetători, a descoperit urmele marii bogății sub forma unor diamante de mărimea unei gămălii de ac, în bancurile de nisip ale riului Vilui. Nu era încă pămîntul albastru, cel care anunța și apropierea locului în care se ascundea comoara, totuși era o dovadă certă că undeva există zăcăminte de diamante. Au trebuit să mai treacă încă cinci ani și să se organizeze și alte expediții de exploratori pînă să fie descoperit mult căutatul pămînt albastru.

În legătură cu aceasta este interesant cum a dat unul dintre cercetători, pe nume Iuri Kabardin, de filonul zăcămintului. Tot răscolind încoace și încolo, el s-a trezit în fața unei vizuini de vulpe, proaspăt făcută, și în țărîna soasă afară de ghearele

animalului a observat bucăți mici de pămînt albastru. Săpînd pe locul vizuinei, a dat într-adevăr de acest pămînt, care se afla și la zece, și la douăzeci, și la cincizeci de metri adîncime.

Astăzi, exact pe locul vizuinei de vulpe, se află în plină exploatare una din cele mai bogate mine de diamante din lume.

Trandafirul-cameleon

În Japonia a fost recent expus la o expoziție de flori un trandafir care își schimbă culoarea în funcție de locul și lumina pe care o primește. Cînd se lasă noaptea sau cînd e dus într-o cameră întunecoasă, floarea trandafirului capătă culoarea cerii, pentru ca după puțin timp să se albăstrească, pînă devine albă ca zăpada. Scos din nou la soare, trandafirul își recapătă culoarea sîngerie.

PERLA DE DUNĂRE

De necrezut și totuși adevărat: scoicile din unele bălți ale Dunării sînt producătoare de perle! Imposibil — vor spune mulți dintre cititorii revistei, vînd aceste rînduri. Să fi ajuns oare stridile din Orientul îndepărtat pînă în apele Dunării? Au fost oare ele acimizate azi la noi? Nu! Nu este vorba de stridii, ci pur și simplu de scoicile comune de baltă și ape curgătoare.

Multe legende a rămisit misterul formării perlelor. Strălucrea lor catifelată, amintind lucirea gingașă a stropilor de rouă în bătaia primelor raze de soare ale răsăritului, l-a făcut pe oameni să creadă, în antichitate, că roua, fecundînd cochiliile întredeschise ale scoicilor, dă naștere perlelor de culoarea cerului — mai înnoate sau mai limpezi, după seninătatea zorilor.

Pentru poezii și povestiri cu multă fantezie, perlele erau considerate cînd lacrimile îngerilor, cînd ale naiadelor sau sirenelor, transformate în pietre prețioase. Aceste idei năstrușnice aveau să nască mai tîrziu credința că perlele sînt izvor de lacrimi pentru posesorii lor. Oameni „iluștri” ai vremii, la care experiența colabura îndepărtată de „înalta societate”. Maria de Medicis, regina Franței, era convinsă că a visat în noaptea premergătoare asasinării lui

Henric al IV-lea că diamantele sale se transformaseră în perle. Dar vremea legendelor de acest fel a trecut. Astăzi se știe că perla se formează în urma unei iritații sau răniri ușoare a scoicilor, cauzată fie de un vierme mic, fie de un grăunte de nisip sau de orice alt corp străin pe care scoica încearcă să-l izoleze, înconjurîndu-l cu învelișuri sferice de sidet secretat de țesutul epitelial. Născută din durere, această capodoperă a naturii l-a făcut pe Dubois să spună că „cea mai frumoasă perla nu este decît un strălucit sarcofag al unui vierme”.

Acesta fiind misterul formării perlelor, nu-i de mirare că le aflăm și în trupul scoicilor comune de baltă sau de apă curgătoare din țara noastră. Cele mai frumoase perle le-am văzut în comuna Măceșul de Jos, unele avînd 4 și chiar 6 milimetri diametru, precum și în comunele Rost, Cirna și Poiana Mare din regiunea Craiova, provenind din bălțile Dunării. Cînd pun femeile scoicile la fier, rămîn uneori perle pe fundul ceaulului și copiii se joacă cu ele. Unele sînt mai albe, altele mai gălbui și de formă apropiată de cea sferică. Cîteva perle găsite în trupul scoicilor ce trăiesc prin bălțile Dunării pot fi văzute și în Muzeul rațional din Corabia.

Dr. Dardu NICOLAESCU-PLOȘOR

NICOLAESCU AUREL — com. Asău, raionul Moinești. Sugestia dv. privitoare la „Drumetii veseli” nu intră în specificul revistei noastre. Adresați-o la „Programul de radio și televiziune”, str. Al. Popov 62, București. Pentru lărgirea cunoștințelor în domeniul științei popularizate, în afară de revista noastră, căutați să vă procurați revistele „Știință și tehnică” și „Natura”, precum și diferitele almanahuri care apar la sfîrșitul fiecărui an. Vă puteți abona, de asemenea, la broșurile editate de „Societatea pentru răspîndirea științei și culturii”, care sînt foarte instructive.

SCAUNAȘ N. — Iași. Insula Paștilor a fost descoperită de navigatorul olandez Iacob Roggeveen în ziua de 6 aprilie 1722. A căpătat acest nume fiindcă în ziua aceea cădea tocmai sărbătoarea paștilor. Este o insulă vulcanică din Oceanul Pacific, cu o suprafață de 118 km pătrați și cu o vegetație foarte resîrînsă, din cauza lipsei totale de ape curgătoare. În schimb există pe insulă multe izvoare termale. Populația ei de azi e redusă la cîteva sute de locuitori, totuși, după monumentele arhitectonice de dimensiuni uriașe descoperite de exploratori, se deduce că pe această insulă au trăit, în trecut, oameni cu o înaltă cultură. Pentru mai multe amănunțite căutați colecția revistei „Orizonturi”, care acum cca 2 ani a publicat o serie de reportaje din această insulă.

PÎRJAN IOAN — Reșița. Sirenele sînt necociiri ale mitologiei greco-romane. Erau imaginat ca niște monștri — jumătate femei, jumătate pești sau păsări — care ademeau pe navigatori prin cîntecele lor și-i făceau să-și sfarme corăbiile de stîncile țărîmurilor. Fără să știe că asemenea monștri n-au existat niciodată în realitate și că totul n-a fost decît o scornire a fanteziei navigatorilor din acele vremuri.

VORNICU ELENA — Focșani. Ceea ce ați citit despre munții Tibetului, care „răspund” la întrebările puse de oameni, nu e nici un miracol, ci pur și simplu un efect al ecoului, care în unele condiții ale reliefului revine complet deformat. Într-adevăr, există munți — și în Austria, spre exemplu — în care ecoul se repetă clar nu mai puțin de șapte ori. Există însă și munți în care undele sonore se reflectă de mai multe ori, dar de fiecare dată se deformează, în așa fel încît ultima oară se aude cu totul altceva decît s-a emis. Acesta este fenomenul prin care se explică pretinsul „răspuns” al munților.

BRÎNDUS AUREL, elev — Craiova. Singurul fluviu care-și continuă cursul pe o mare distanță în apele oceanului este al Amazoanelor, din America de Sud. Acesta continuă să-și mențină curentul mai mult de 100 de km după ce s-a vărsat în apele Atlanticului. Peștele despre care ne vorbiți se numește „piranhas” și trăiește în apele lui Rio Branco (tot din America de Sud). Este într-adevăr de o voracitate uluitoare. Deși mici, aflîndu-se în cîrduri uriașe, exemplarele acestei specii sînt capabile să devore în cîteva secunde un animal de mărimea unui elefant. La întrebarea a treia vă vom răspunde după ce ne vom documenta la rîndul nostru.

JIGĂU GEORGHE, elev — Bacău. Surdomușii nu ne înțeleg pe noi, ceilalți, numai după mișcarea buzelor în timp ce vorbim, ei și după mimica feței, ca și după gesturile pe care le facem. În plus, intervine la ei perceperea intuitivă, care e mult mai dezvoltată decît la ceilalți oameni. Fără să știți că atunci cînd cineva vorbește o limbă necunoscută surdomușului înțelegerea se reduce la gesturi și la perceperea intuitivă. În ce privește hipnoza, de care ne vorbiți, nu ați putea face nimic bun. Dacă vreți să fiți de folos cuiva care bănuieți că s-ar putea vindeca pe această cale, duceți-l la un psihiatru.

MIULET CONSTANȚA — București. Ați nimerit probabil porumbel bătrîn, de aceea nu v-au reușit bucatele. Trebuie să știți că un porumbel nu e bun de



tăiat decît pînă la cel mult un an. După aceea carnea lui devine tare, fibroasă și lipsită total de gust. Veți recunoaște un porumbel tînăr după ciocul lui și după virful osului din capul pieptului, care se pot îndoi ușor între degete, precum și după pielea roșie a picioarelor și albă a pieptului.

DELEANU NATASA — Făgăraș. Ne bucură că avem în dv. o cititoare devotată. Ne grăbim să vă răspundem și la noile întrebări: 1) Coperta revistei noastre din 1 octombrie 1960 o înfățișează pe tovarăsa Ștefania Neacsu, rețușă la cooperativa „Arta fotografică”, unitatea nr. 22, și-i puteți scrie pe adresa: str. Edgar Quinet nr. 7 — București. 2) Scriitoarea Cella Serghi s-a născut la Constanța. A urmat dreptul și a profesat o vreme avocatura. Prima sa carte a apărut în preajma războiului și poartă titlul „Pinza de păianjen”. E o carte autobiografică, care a apărut într-o a doua ediție în anul 1946. Zece ani mai tîrziu apare romanul „Cad zidurile”, apoi „Cantemireștii” și „Fetele lui Barotă” (romane inspirate din actualitate). În prezent scriitoarea dramatizează romanul „Fetele lui Barotă” și pregătește noile versiuni ale romanelor „Pinza de păianjen” și „Cad zidurile”. Vi puteți scrie pe adre-

sa: str. Sf. Constantin nr. 24, raionul „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, București. 3) Artistelor Simone Signoret și Marina Vlady le puteți scrie pe adresa: „Unifrance Film” — 77 Avenue des Champs Elysees, Paris (8-me).

KRANSFORD IOAN. Pentru a urma Institutul de arte plastice e necesar un examen de admitere, iar pentru a fi primit la acest examen trebuie să aveți diploma de maturitate. Cursuri fără frecvență nu există la Institutul de arte plastice.

Urmează să vă completați cursurile de școală medie, deoarece chiar absolvind Școala populară de artă tot nu veți putea urma Institutul.

LĂZĂREANU N. — Iași. Și în acest an se desfășoară concursul de piese de teatru într-un act „Vasile Alecsandri”. Lucrările se primesc pînă la data de 1 decembrie 1960, pe adresa: Casa centrală a creației populare — Casa Școlii — București.

Forma sub care trebuie expediată lucrarea este următoarea: dactilografiată manuscrisul și scrieți în fruntea lui un moto oarecare. Manuscrisul nu-l semnati. Într-un alt plic, pe care-l veți sigila, trimiteți motoul, alături de care va fi scris numele, pronumele și adresa dv. Introduceți acest plic în plicul în care se află manuscrisul și expediați-le în același timp pe adresa mai sus menționată.

FLORIN SĂULESCU, elev — Sibiu. Porumbel de diferite rase se pot încrucișa foarte ușor, obținîndu-se exemplare interesante. În general acestea moșteneșc caracterul ambilor părinți, cu deosebire că unele pot fi mai accentuate decît altele. Căutați să luați contact cu elevul Stoicescu Radu de la Școala elementară nr. 7 din Sibiu, care — am citit recent într-o revistă — a reușit încrucișări foarte interesante.

MODA AMĂNUNTUL FESTIV

— Mi s-a reproșat că-mi fac probleme din felul cum urmează să mă îmbrac în numeroasele ocazii festive pe care le oferă sezonul de iarnă. E oare un semn de frivolitate?

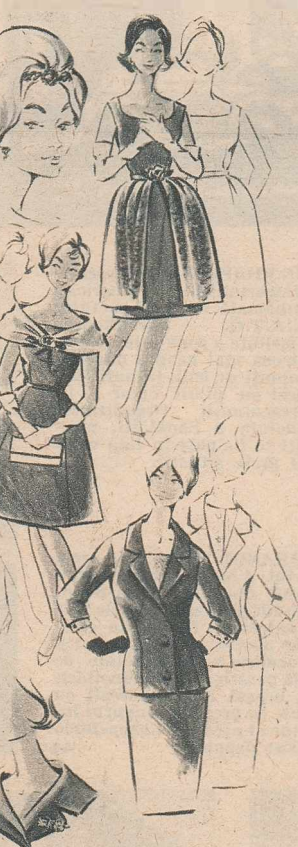
— Nu cred. Dacă nu faci din ele preocuparea ta de competență, dacă atenția acordată îmbrăcămîții și dorința de a fi în pas cu moda îți păstrează locul cuvenit în rîndul lucrurilor ce te preocupă, fenomenul constituie un semn de dragoste de viață, de apreciere a frumuseții. Iar atunci cînd, prin felul tău de viață, te afli mai des în așa-numitele împrejurări festive (și te fericesc pentru aceasta!), e cu atît mai firesc să accorzi finutei tale o îngrijire atentă.

— Dar aceasta nu înseamnă să-i acord și un buget apreciabil?

— Nicicum! Un prim secret constă în a poseda o serie de accesorii capabile să dea unei rochii mai modeste nota festivă potrivit de împrejurară în care o porți. O pereche de esarpini negri, o poșetă neagră de lac, mănuși albe sau într-o culoare pastel și o bijuterie se potrivesc la foarte multe toalete și pot face dintr-o simplă rochie neagră o finută demnă de o reuniune sărbătorească.

— Ah! Tot rochia neagră! Nu încetezi să-mi o recomanzi de cînd ne-am cunoscut.

— Și nu voi înceta niciodată să-i laud avantajele. De altfel, moda de anul acesta marchează o netă revenire a negrului la rochii și accesorii. Dar pentru acele ce nu se împacă cu negrul, rochia cu o mie de întrebunfări se poate face și în altă culoare, închisă de preferință, dar într-o nuanșă ușor de combinat cu diferite accesorii. Esențialul este ca să fie croită cît mai simplu, pentru a putea susținea unele garnituri interesabile care-i dau meritu altă înfățișare. Un brîu lat, într-o culoare vie, pentru cele cu talia îngustă; un cordon îngust de piele aurie sau argintie, pentru



celelalte; șiruri de mărgele strălucitoare în jurul gîtului, pentru fețele tinere, sau un colier lung de perle pentru prietenele lor mai vîrstnice; un brandafir la rever; o mică diademă din ștrășuri sau o broșă la decolteu sînt doar o parte din amănuntele cu care o femeie de gust știe să dea strălucire unei rochii modeste. Șchițele alăturat propun o serie de noi idei: o fișie din materialul rochiei sau, în lipsă, una de brocari în ton, prinsă de cordoanel rochiei, dă un efect de „jupa dublă”. Un fișiu de gaz sau nylon negru, fixat pe piept cu un brandafir din același material sau într-o culoare contrastantă, îmbracă umerii unei rochii simple. Pentru cine dispune de un taior sau de un deus-pieșec negru de o sobrietate puțin exagerată pentru ocazii festive, propun o garnitură de lame; blăză sau plastron cu manșete asortate.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Un colectiv al Institutului de chimie al Academiei de științe din R.S.S. Letonă, lucrînd sub îndrumarea profesorului A. Ievins, a descoperit un nou reactiv ultrasensibil — „Tiooxinul” — o combinație organică capabilă să fixeze fracțiuni de metal de 1/1.000.000 din substanțele naturale și chimice. Tiooxinul reduce de zece ori timpul de efectuare a numeroase analize.

Profesorul D. Tabidze a creat un nou soi de struguri de masă — „kartuli saadreo” (gruzin timpuriu) — care se coace cu 3-4 zile mai devreme decît soiul persan „halili” și soiul unguresc „perla saba”. Boabele acestui nou soi conțin pînă la 19% glucoză — cu 2-3% mai mult decît celelalte soiuri de masă; productivitatea lui este de 100-120 chintale la hectar.

În Institutul de tehnologie chimică fină din Moscova s-a confecționat un tapet care, între două straturi din masă plastică, este prevăzută cu un strat de material bun conducător de electricitate. Încălzit la temperatura de 40°C, tapetul înlocuiește caloriferul sau soba. Tapetul este prevăzută cu un dispozitiv special, care permite reglarea temperaturii camerei. El constituie deci un nou mijloc de încălzire a locuințelor.

Săpînd un puț, constructorii Combinatului de oxid de potasiu din Soligorsk au găsit, la o adîncime de 75 m, într-un strat de nisip, un copac care, după părerea specialiștilor, are o vechime de peste un milion de ani. Descoperirea a fost predată Muzeului geologic.

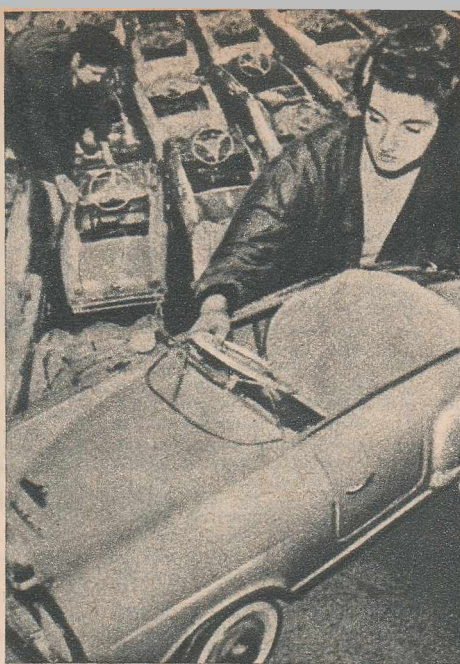
La Institutul de fizică al Academiei de științe a R.S.S. Letonă a fost construit un „supraveghetor” acustic pentru paza încăperilor închise. Oscilațiile aerului, provocate de izbucnirea unui foc sau de mișcările unui om, pun imediat în acțiune un sistem de semnalizare acustic și luminos, un aparat fotografic care face o serie de fotografii ale încăperii, precum și o instalație care formează un număr de telefon, alege și transmite unul din cele cîteva texte înregistrate în prealabil pe bandă de magnetofon.

Un colectiv de profesori și studenți al Institutului pedagogic din Orehovo-Zuevsk au creat un nou inhibitor (injecționar) pe care l-au denumit „Amba”. Este vorba de o substanță chimică care, aplicată pe suprafețele metalice expuse coroziei, încetinește considerabil procesul de ruginire. Noul inhibitor este experimentat în prezent pe cîteva petroliere din flota Mării Negre. Folosirea lui pe un singur vas va aduce o economie anuală de circa 300.000 ruble.

Inginerul K. Hanjin din Sverdlovsk și tov. I. Porucikov, candidat în științe tehnice, au realizat recent o inovație în sistemul de ungere a motoarelor de automobile, în scopul măririi termenului de folosire a uleiurilor. Automobilele „Volga” prevăzute cu acest nou sistem au parcurs cîte 33-35.000 km fără o nouă ungere, adică de 10-11 ori peste normă.



CEILOSLOVACIA EXPORTĂ ȘI FESURI! Fabrica de obiecte din lână din Strakonice produce o marfă foarte căutată în multe țări ale Asiei și Africii: fesurile. Numai în prima jumătate a acestui an au fost exportate 845.000 de bucăți.



PASIUNE DE COLECȚIONAR. Hans Seifert, redactor la revista de umor „Eulenspiegel” din R.D. Germană, colecționează cu asiduitate cutii de chibrituri. El posedă un număr de câteva sute de exemplare din toate țările, printre care U.R.S.S., Suedia, Franța, Turcia, ca și exemplare mai rare din Ghana, Alaska și Australia.

← **MOSKVICIURILE ÎN MINIATURĂ** necesită, ca și cele în „marime naturală”, un control tehnic din cele mai riguroase. Pasagerii, fie ei și mai micuți, nu doresc să rămână în pană...

FRANCO DOMICILIU...

De multe ori, o frază, câteva cuvinte doar cuprind o imagine, o singură imagine, dar de o concentrație atât de evocatoare, încât echivalează și depășesc o întreagă carte.

La toate acestea m-am gândit citind deunăzi, într-un proaspăt ziar din Franța, cele câteva rânduri care relatau cum autoritățile militare, „cu tactul lor obișnuit, au remis corpul, familiei, în ziua când, eliberat, tânărul soldat trebuia să-și regăsească căminul”.

Un tânăr francez trimis pe frontul din Algeria, atunci când tineri de pe alte plajuri stau aplecați asupra unelii sau cărții, se logodesc sau pleacă în excursii, s-a întors pe pământul natal — în chiar ziua când ar fi trebuit să se elibereze din armată — cu ochii stinși și inima încremenită pentru oecie.

A murit străpuns de-un glonț care n-ar fi vrut să-i fie dușman. Dar Franța — Franța anumitor domni! — se încăpățânează să-și ucidă fiii, trimițându-i să asatineze pe copiii Algeriei, dintr-o orbire politică și o avidă poftă de pământ și bunuri străine, de care o mină de îmbuibăți nu se-ndură încă să se despartă.

★

Rândurile din ziar sînt tragic de concludente. „Cu tactul lor obișnuit”, autoritățile militare au predat familiei „franco domiciliu”, corpul celui care implinea nu mult peste 20 de ani de viață, dintre care ultimul trăit clipă de clipă sub amenințarea morții în slujba unor interese care-i erau străine...

În ziua în care ar fi trebuit să-i sărbătorească înapoierea în mijlocul celor dragi, mama, tatăl, sora ori logodnica au asistat — îndoliași și zdrobiți — la descărcarea coșciugului. După care au trebuit să semneze o recipisă de primire...

Și atât.

María ARSENE



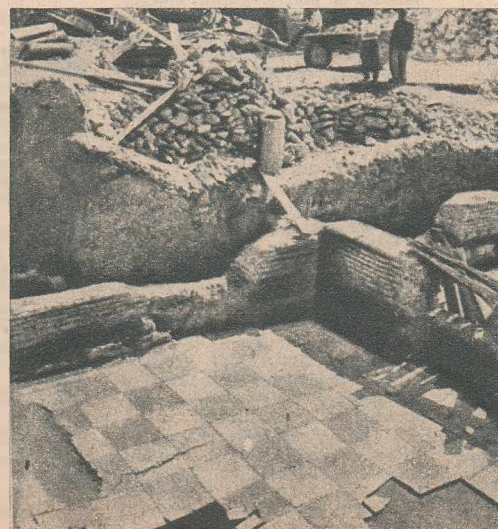
„**SUPER-SPUTNIK**”. Bazându-se pe răsunele binemeritat pe care și l-a câștigat în lume cuvîntul „sputnik”, unii industriași din R.F. Germană au dotat benzina fabricată de ei „Super-sputnik”. Ei au adăugat și precizarea „de cea mai bună calitate”, așa cum reiese din firma instalată la un depozit de benzină.



ÎN FILIPINE — țară aservită imperialismului american și înhamată la jugul pactului S.E.A.T.O. — zdrobitoarea majoritate a populației trăiește în cea mai neagră mizerie. Măcinați de boli, țărani filipinezi au uimit chiar și pe reprezentanții Organizației Mondiale a Sănătății, obișnuși să fie puși în fața celor mai grele situații.

←

ORAȘUL MORT. Pe drept cuvînt a fost denumit astfel orașul chilian Chaca-Buco, renumit prin zăcămintele sale de salpetru. De teama efectelor nocive ale salpetrului și ca urmare a lipsei totale de grijă pentru soarta muncitorilor, orașul a fost părăsit cu totul. În prezent, singurul locuitor al așezării Chaca-Buco este un paznic.



DATORITĂ VECHIMII, marea statuie a lui Buda construită lângă Tokio în anul 1252 a început să crape. În prezent se lucrează la astuparea fisurilor, care în fotografia de față pot fi observate pe figură și pe piept.

← ÎN CENTRUL ORAȘULUI DURRES din R.P. Albania au fost descoperite, cu prilejul unor săpături, rămășițele unei locuințe romane. Vîrstă acestor prețioase vestigii este apreciată la 1.800 de ani.

În sinistra galerie a celor citați în fața Tribunalului din Nürnberg pentru a da socoteală pentru crimele făptuite împotriva umanității se afla și specialistul în genocid Hans Globke. Deținând numărul 101 pe lista principalilor criminali de război, el fusese unul dintre inspiratorii ideologici ai exterminării a milioane de oameni din Germania și țările ocupate de hitleriști. Dar nu numai atât. Fapte și documente scoase la iveală în anii din urmă dovedesc că nu numai conștiința ci și mâinile lui Hans Globke sînt pătate de sînge. Din ordinul lui, al lui Eichmann și Bräutigam sute de mii de oameni nevinovați din Cehoslovacia, România și din Grecia au fost deportați și transformați în cenușă în cuptoarele lagărelor de concentrare hitleriste. După lovitura de grație dată năpircii hitleriste, Globke a fost citat la procesul de la Nürnberg, dar el nu se afla în boxă, ci — grație „ocupanților” americani — se „pocăia” în straie de călugăr dominican într-o mănăstire de lângă Bonn, așteptînd să treacă furtuna. După un timp, înarmat cu un certificat de „reabilitare” acordat de aceiași americani, a urcat pe scara ierarhiei vest-germane asemeni multor foști hitleriști, oploșindu-se în cele din urmă în funcția de secretar de stat al departamentului cancelarului federal, ajungînd să dețină azi

mai multă putere — cum afirmă însăși presa vest-germană — decît toți cei 17 miniștri la un loc. Ținînd seama de „meritele” vechi și cele mai noi ale lui Globke, cancelarul Adenauer a avut cinismul să declare: „Nu cunosc pe altcineva care să-l poată înlocui pe Globke”. Și nici acum, după izbucnirea scandalului Globke, cînd opinia publică vest-germană cere înlăturarea din guvern a criminalului de război Globke, cancelarul de la Bonn nu vrea să renunțe la favoritul său (care, în trecut fie zis este și favoritul lui Allan Dulles, șeful spionajului american). Oricît ar încerca să-l a-

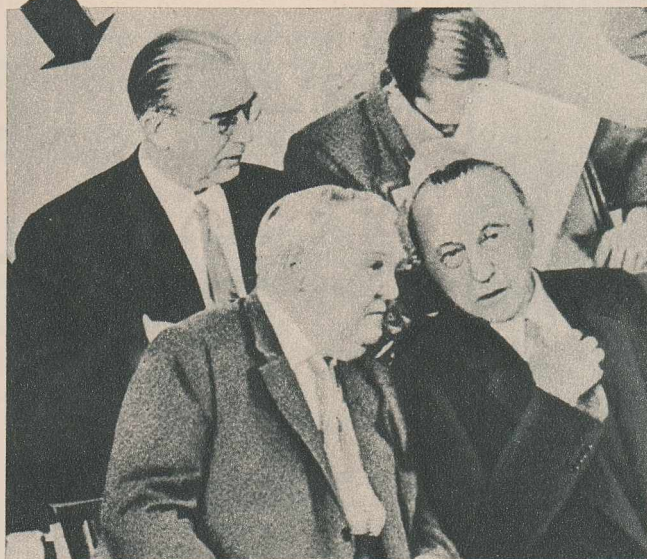
pere Adenauer pe Globke, crimele acestuia nu pot scăpa de judecata popoarelor. Asasinul care a scăpat de ștreang „în 1945 nu se poate feri de oprobiul unanim al popoarelor care cer înlăturarea lui din guvernul vest-german și judecarea lui exemplară.

Pentru nelegiuirile sale, Globke trebuie să dea socoteală și, asemeni celui alt protejat al cancelarului, faimosul Oberländer, el trebuie ținut la stîlpul infamiei.

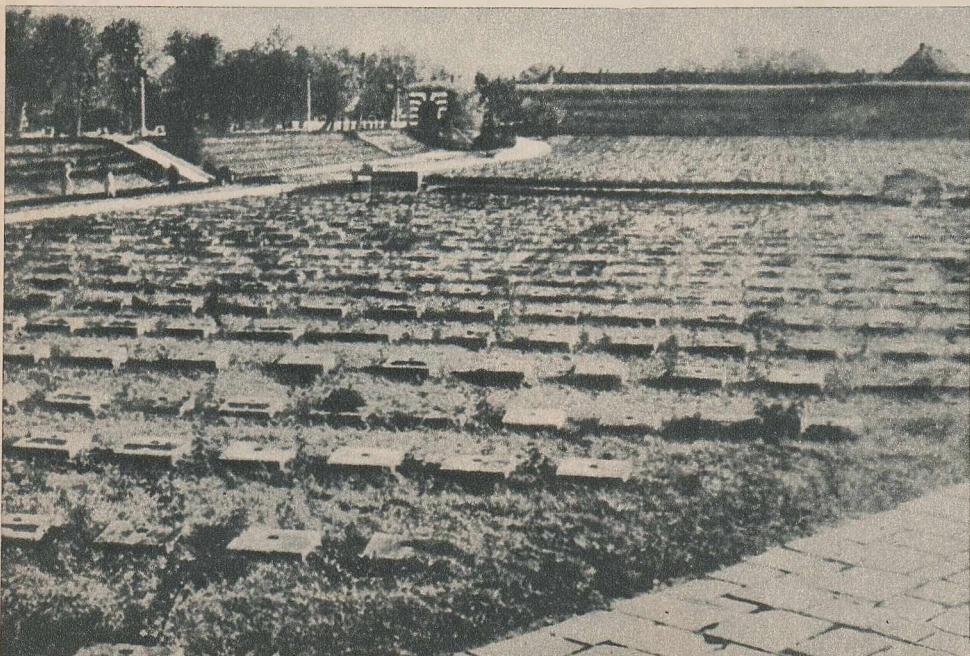
De altfel procesul Globke a început de mult. În pagina de față cîteva fotografii și dovezi zdrobitoare.

C. I.

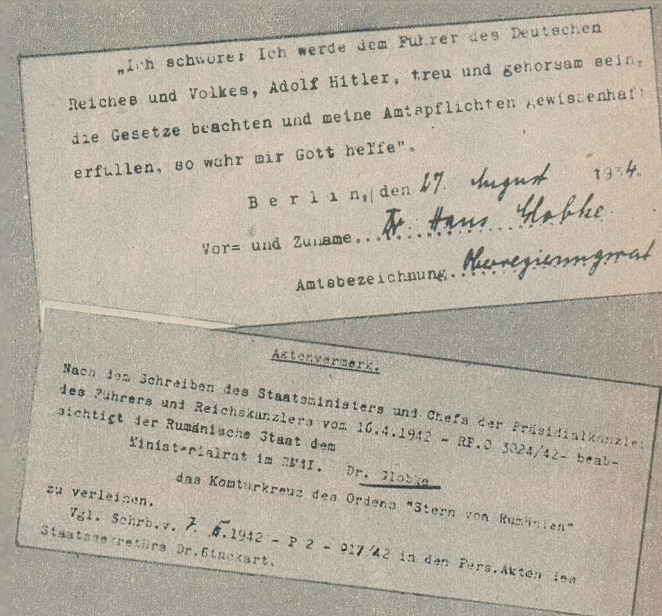
Globke, ucigașul încă nepedepsit, este azi „umbra cancelarului”.



Milioane de oameni au fost uciși pe baza sinistrului plan de exterminare a tuturor „nearienilor”. Numai în lagărul de la Theresienstadt au pierit aproape 70.000 de oameni. Globke n-a fost străin nici de această bestialitate.



O demonstrație a studenților vest-berlinezi împotriva hitleriștilor acuați în guvernul de la Bonn, printre care ucigașul Globke ocupă un loc de frunte.



SUS: Jurămîntul de credință față de Hitler, semnat de Globke la 27 august 1934: „Jur să flu credincios și supus führerului Imperiului și poporului german, Adolf Hitler, jur să respect legile și să-mi îndeplinesc conștiințios obligațiile de serviciu. Așa să-mi ajute Dumnezeu”.

JOS: În urma „acordului” încheiat între Globke și Antonescu au fost deportați din România nenumărați oameni nevinovați. Iar ca răsplătă a acestei crime, Globke a primit din partea lui Antonescu crucea de comandor al ordinului „Steaua Romîniei”.

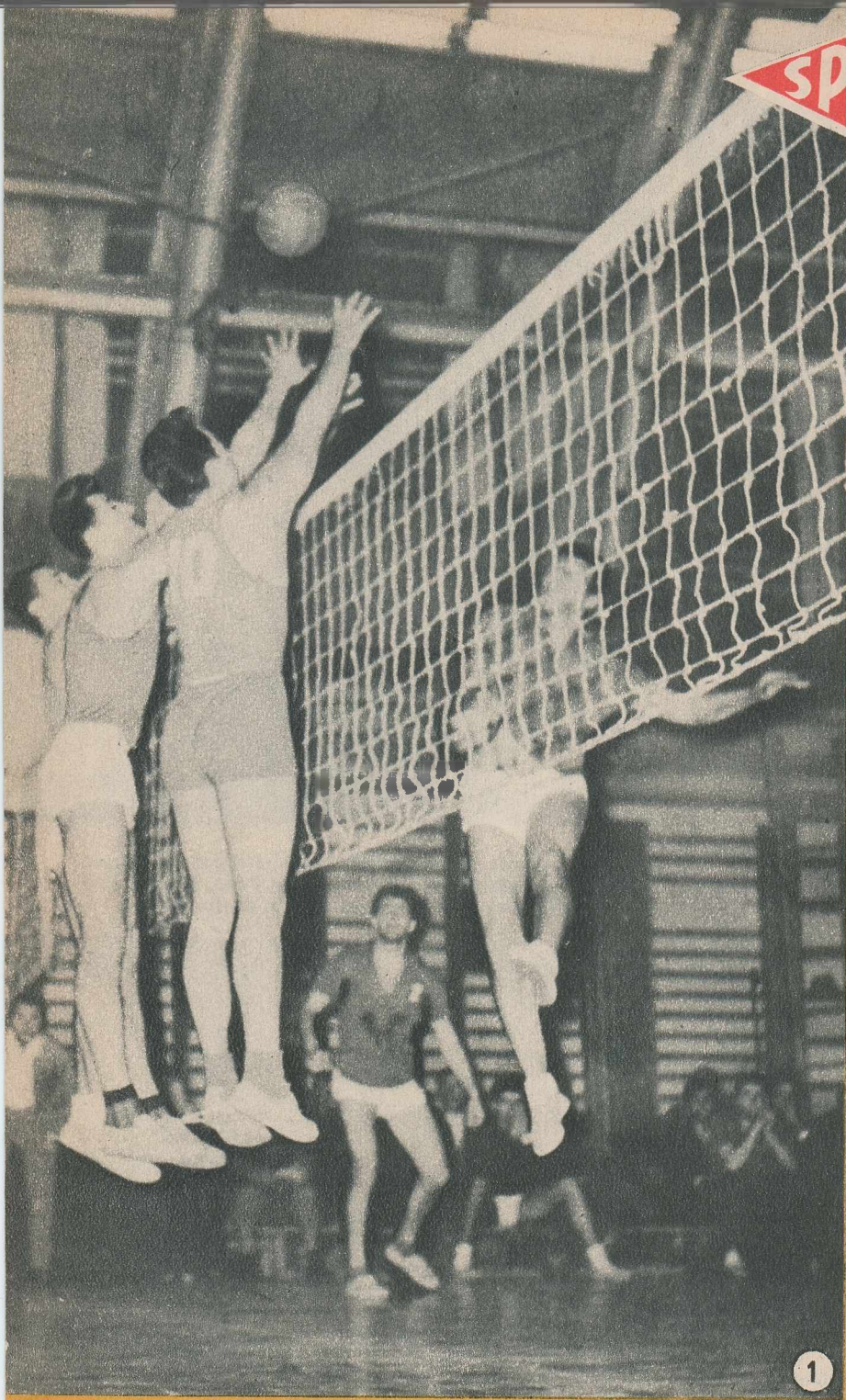
REDACȚIA : București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33
Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

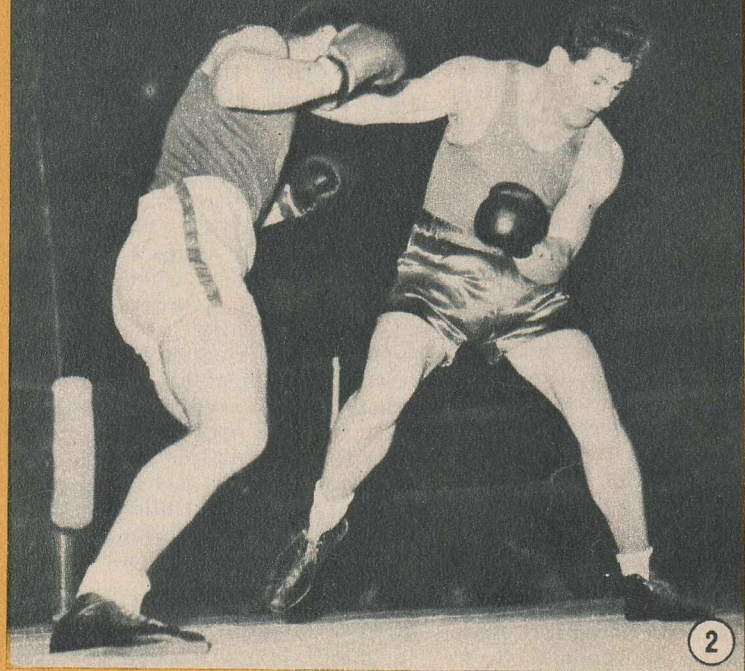
PREȚUL ABONAMENTELOR : 3 luni : 26 lei ; 6 luni : 52 lei ; un an : 104 lei.

Prezentarea grafică : Ion VULPESCU Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin”.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI



1



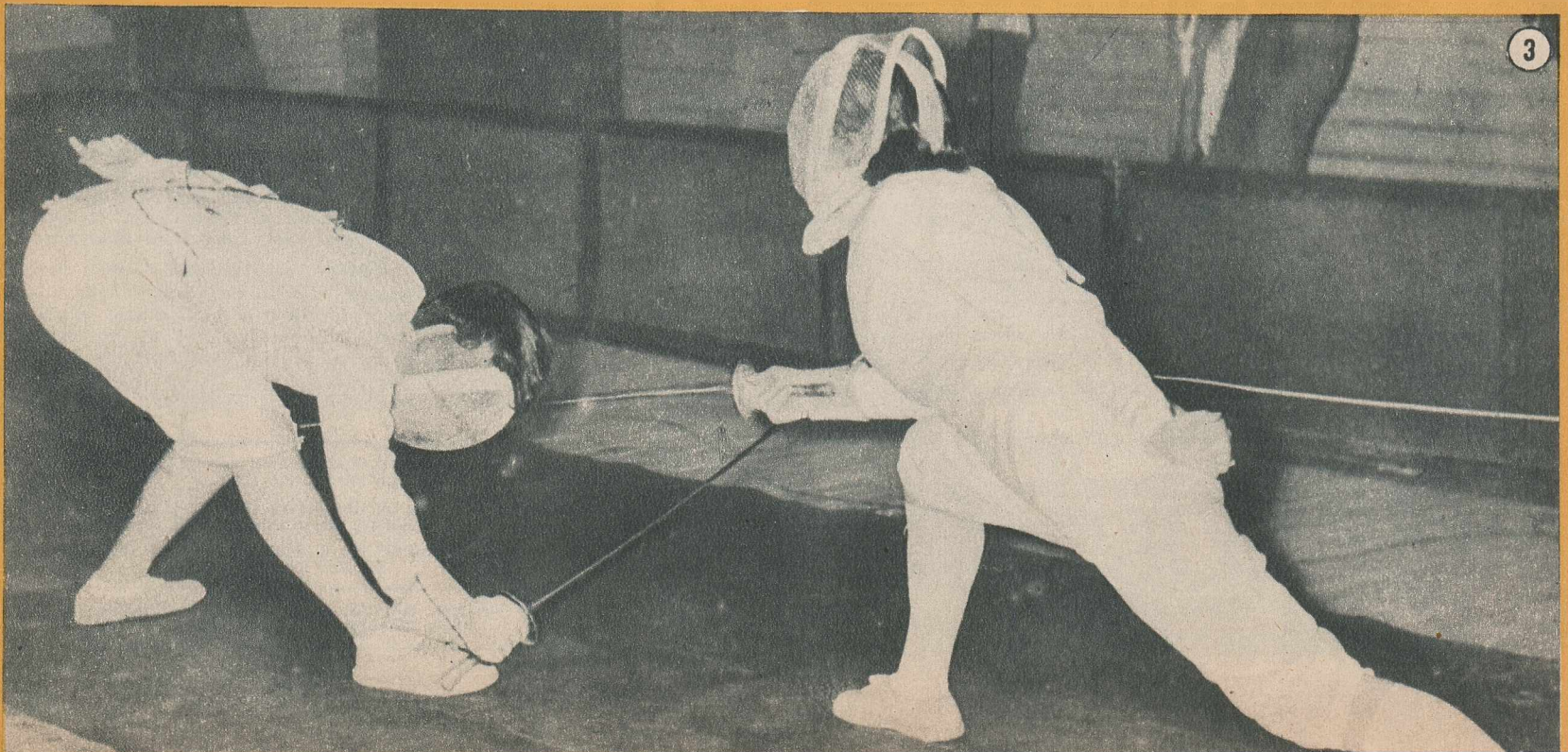
2

① „Cupa Victoriei“ la volei a programat sîmbătă după-amiază în sala Dinamo întîlnirile dintre Rapid-C.C.A. și Dinamo-Progresul. Cele două partide nu au reușit să se ridice la un nivel prea înalt, deși spectatorii aflați în sală erau îndreptățiți să pretindă acest lucru cunoscînd valoarea celor patru echipe. Fotografia prezintă pe cei de la Progresul blocînd o „bombă“ din terenul dinamoviștilor.

② Sala Floreasca a găzduit sîmbătă seara o reuñtine pugilistică amicală internațională în care s-au înfruntat echipele cluburilor C.C.A. și Dukla Praga. Prezentîndu-se sub așteptări, oaspeții au fost învinși de o manieră categorică de către boxerii de la C.C.A. cu 18-2. Două dintre deciziile juriului, cele care au dat cîștigători pe cehoslovacul Iosef Simek (semiușoară) și V. Mariuțan (grea) au fost eronat atribuite. Fotografia de față este edificatoare în ceea ce privește stilul lui V. Mariuțan. Același de totdeauna. Lovește... de frică și fuge.

③ Sîmbătă și duminică în sala de la Ștrandul Tineretului s-a desfășurat finala campionatului republican de floretă femei. Bine pregătite, floretistele bucureștene au dominat întrecerile, fapt ce a determinat de altfel și configurația clasamentului. Progresul s-a situat în fruntea acestuia și la individual, prin Maria Vicol, și pe echipe.

Fotografii de Romulus SCURTU și Dan BÎRLĂDEANU



3